FULL OFICIAL DEL DILLUNS
DE BARCELONA

DILLUNS, 29 D'AGOST DE 1932 — ADMINISTRACIÓ : CASA DE CARITAT : MONTALEGRE, N.º 5 : BARCELONA : TELÈFON 24770 — NOMBRE 349 : 10 CÈNTIMS

L'obra de cultura de l'Ajuntament de Barcelona

En el temps que resta d'any s'habilitaran locals per més de 6,000 alumnes, i l'any vinent hi hauran mestres i escoles gratuitament per tots els nens de Barcelona

L'Ajuntament es preocuparà de la situació en què hagin de quedar els mestres particulars que fins ara han suplert les deficiències de l'organització municipal d'ensenyança

Si la tasca política i administrativa de l'actual Ajuntament de Barcelona no fos suficientment destacada en altre gènere d'activitats, en el que es refereix a cultura l'obra realitzada és suficient perquè quedi de la gestió de l'actual consistori un record perenne, ja que indubtablement és aquest Ajuntament el que s'ha dedicat més intensament i amb major eficàcia a dotar el poble dels necessaris mitjans d'ensenyament.

Es cert que aquesta tasca cultural ve a ésser la continuació de la que van emprendre's els anteriors Ajuntaments d'elecció popular, però també ho és que cap havia aconseguit la plenitud de l'obra que està a punt d'aconseguir l'actual corporació municipal.

En llibres publicats durant l'exercici en curs per la Comissió Municipal de Cultura es detalla la labor realitzada des de l'any 1906, que és quan en realitat va començar l'Ajuntament a ocupar-se seriosament de la qüestió de l'ensenyament, fins a l'actualitat, en què, com diem, s'està albirant la data en la qual no es podrà dir que existeix un sol infant que no rebi la instrucció per manca de mestres ni d'escoles.

En aquestes publicacions es detalla d'una manera objectiva, sense esperit partidista, la gestió cultural portada a terme des de la data indicada, assenyalant-se els resultats obtinguts i exposant-se la situació actual del problema.

El vivíssim interès que desvetllarà la lectura i examen d'aquestes publicacions, es completarà segurament amb les manifestacions que hem obtingut del president de la Comissió de Cultura, senyor Pere Comes, en les quals s'expressen propòsits que l'esmentada Comissió té actualment damunt la taula.

Heu's ací el que ens ha dit el president de la Comissió de Cultura:

— A despit d'haver hagut d'actuar sobre un pressupost de cultura que no arriba a 4 milions de pessetes, això que en el pressupost projectat, que no va poder ésser aprovat, aquest any se'n demanaven 15, de milions, pel que ateny a aquest any s'aconseguirà doblar gairebé els contingents escolars dels tres grups de Sarrià, Casp i Rosselló, aprofitant els edificis apropiats als jesuïtes per l'Estat.

— A més, es posarà en funcionament els quatre grups de la Plaça d'Espanya, habilitant els hotels de l'Exposició. Per al 15 de setembre funcionarà ja a la planta baixa de l'hotel n.º 1 una de les instal·lacions escolars, amb capacitat per a un miler d'alumnes, i abans del 31 de desembre, segurament funcionaran també les organitzacions escolars en la planta baixa i en el primer pis dels quatre hotels, amb un contingent aproximat de 6,000 alumnes, el que permetrà descongestionar el gran nombre de demandes que teuim pendents en les oficines de matrícula per a diversos sectors de la ciutat, i, a aquest fi, el Metro Transversal transportarà gratuitament els nens des de tots els llocs per on passa.

— En el districte IX, probablement podrem establir un grup escolar en el que fou hotel Casanova, l'arrendament del qual es troba pendent d'aprovació de la Comissió d'Hisenda. El local té una capacitat superior per 1,200 alumnes.

— En el districte X instal·larem els pavellons de fusta que es guarden de l'Exposició com a escola provisional per una barriada desproveïda actualment d'establiments d'ensenyament.

— També s'ha ofert a la Comissió de Cultura el magnífic local que havia ocupat l'Avenç Republicà de Sant Andreu, i és d'esperar que aquest local pugui ésser aprofitat per a escola d'aquella barriada obrera.

— En el districte VIII inaugurarem el grup escolar de l'Abat Oliva, servint-nos de l'edifici que avui ocupa únicament a la nit l'Escola Complementària d'Oficis del mateix nom i l'Escola d'Anormals, que passa a ocupar l'edifici d'Exercitants del Grup de Sarrià.

— En el districte II es tracta d'ampliar l'escola que la Comissió de Governació sosté a l'Asil del Cos de la barriada de Can Tunis, instal·lant-s'hi d'una manera absolutament independent d'aquell establiment de beneficència, si la Comissió de Governació traspassa l'esmentada escola a la de Cultura.

— Per al Pressupost de l'any vinent les perspectives encara són més amples, ja que la Comissió de Cultura té un pla complet de desenrotllament progressiu de l'ensenyança primària, fins a donar cabuda a tot el cens escolar de Barcelona.

— Per a acabar — segueix dient el senyor Comes —, he de fer constar l'oferta rebuda de la Societat Anònima Banys de Castelldefels, que proposa cedir a l'Ajuntament una part important de platja per a instal·lar una escola de mar de caràcter permanent, semblant a la que ja funciona amb tant d'èxit a la Barceloneta.

A un comentari nostre referent a l'amplitud d'aquesta obra i a la situació que hauran de quedar els collegis particulars, la població escolar dels quals serà naturalment absorbida per les grans escoles municipals, contestà el senyor Comes:

— L'Ajuntament haurà de preocupar-se de la situació d'aquests mestres. Indubtablement cal reconèixer que ells han suplert les deficiències de l'organització escolar oficial durant molts d'anys, i no seria just deixar sense compensació aquesta tasca. Es d'esperar que l'Ajuntament, sense perjudici de la qualitat de les ensenyances de les seves escoles, procurarà que dins d'elles tinguin cabuda els professors particulars que ho hagin merescut.

El President de la Generalitat a la Cerdanya

El senyor Macià fou rebut entusiàsticament a tots els pobles de la Cerdanya de Catalunya i de la part de França

"Catalunya -- digué ahir, en un dels seus discursos, el senyor Macià -- que repudia les guerres, dedicarà els seus esforços a l'augment de la cultura, base del benestar i de la llibertat"

Puigcerdà, 28. — Tal com havia estat anunciat, dissabte, al matí, el senyor Macià, acompanyat de la seva esposa, senyora Eugènia Lamarca, i de la seva filla Maria, sortí en automòbil cap a Ribas, on passà el dia.

A les sis de la tarda, junt amb la seva filla i el governador civil de Girona, senyor Ametlla, que anà a Ribes a saludar-lo, marxà cap a Puigcerdà, puix que l'Ajuntament d'aquesta ciutat l'havia convidat oficialment a la festa nocturna del Llac, que se celebra cada any.

Des de les primeres hores de la tarda hi havia a la capital de la Cerdanya una animació extraordinària. Els balcons eren exornats amb banderes i els carrers plens de ciutadans que esperaven l'arribada del President.

El senyor Macià arribà a les set. A l'entrada del terme municipal l'esperaven l'alcalde de Puigcerdà, senyor Jaume Cadefau, amb dos tinents d'alcalde i els batlles dels pobles veïns.

Hi havia, també, el secretari de l'Ajuntament, el jutge, representants de totes les entitats, el cònsol general de Grècia, que passa l'estiu a Puigcerdà, el director i directora de les escoles graduades, l'administrador de Correus, l'administrador de la Duana, representants de l'Energia Elèctrica, senyor Isidre Saló, advocat doctor Pujol, tinent de Carabiners i una nodrida representació de la colònia estiuenca.

El President era acompanyat dels senyors Pérez Farràs, comandant dels Mossos d'Esquadra; Alavedra, secretari polític, i Rubí, cap de Cerimonial.

Després d'haver saludat el senyor President, la comitiva es dirigí a la ciutat. En arribar, el senyor Macià pixà de l'automòbil i rebé la benvinguda de les autoritats i del poble, que l'acompanyaren fins a l'Ajuntament. La plaça estava plena de gent, i el President sortí al balcó, junt amb l'alcalde. Aquest pronuncià unes paraules descrivint la història política del senyor Macià, al qual donà la benvinguda. Féu ressaltar l'esperit liberal de la ciutat. Fou molt aplaudit.

El President parlà a continuació, i digué que estava molt content de trobar-se en una terra tan liberal com Puigcerdà. Exposà la seva confiança en la República i per damunt de tot en el Govern de Catalunya, les llibertats de la qual ningú serà capaç d'arrebassar.

Diu que l'Estatut serà la llibertat collectiva i individual del poble català, puix que s'hauran acabat per sempre els privilegis de classe. Diu que cal fomentar la cultura del poble, i assegura que, amb la llibertat, Catalunya esdevindrà en pocs anys un poble model.

Fa una crida al patriotisme dels fills de Cerdanya, i diu que no té cap dubte que si arribava el cas, defensarien amb llur vida les llibertat que el poble ha aconseguit.

El senyor Macià fou interromput per una gran ovació, que es repetí en acabar el seu discurs.

Recepció a l'Ajuntament

A la Casa de la Vila anaren desfilant davant el senyor President tots els Ajuntaments de la comarca, convidats per la ciutat, elements oficials, supervivents de la guerra dels carlins amb llur bandera i la vella i històrica bandera cívica.

Seguidament, el senyor Macià pronuncià un discurs. Fa referència a la tasca que ara s'està fent per a l'estructuració de Catalunya, i demana el concurs de tothom, especialment els alcaldes dels pobles. Recorda que Catalunya caigué vençuda materialment, però que la seva ànima immortal ha renascut, i ara es prepara a ésser una altra vegada un poble lliure.

Exalça l'amor que uneix a tots els catalans, i assegura que en tot allò que sigui un bé per a Catalunya mai no mancarà l'ajut de la Generalitat. Fou molt aplaudit.

En aquest moment de l'acte arribà el conseller de Governació, senyor Terradelles, i el governador de Lleida, senyor Ventós.

A continuació, les personalitats presents estamparen llur signatura en el Llibre d'honor de l'Ajuntament de Puigcerdà, i el senyor Macià, amb visible emoció, escriví aquestes ratlles: «Saludo de tot cor el poble que tants sacrificis ha fet per la llibertat.»

Després de l'acte, el senyor President anà a sopar a l'Hotel Tixaire, acompanyat del senyor Alcalde, dels tinents d'alcalde senyors Salvador Arisó i Josep Moret, i dels senyors Ametlla, Casanelles, Ventós, Pérez Farràs, Alavedra, Rubí i altres.

Mentre sopaven entrà el cor La Sardana i cantà l'himne de la Cerdanya, el qual fou escoltat a peu dret per tots els presents. El senyor Macià agraí la gentilesa, i els féu un donatiu en metàllic, destinat als pobres de la vila.

La festa del Llac

Després de sopar, el senyor Macià i els seus acompanyants anaren a presenciar la Festa del llac. Aquest estava profusament iluminat amb bombetes de colors, així com els arbres.

En passar el President, el públic el saludava amb respecte i afectuositat.

Com cada any, una gentada enorme acudí a presenciar la festa, i hi havia molts catalans de França.

El President prengué seient a la tribuna junt amb l'alcalde de Puigcerdà i els alcaldes i regidors dels altres municipis de la Cerdanya. Al seu costat s'asseguéren el batlle de Puigcerdà i els governadors de Girona i de Lleida. També hi havia una representació de les senyoretes de la colònia, que feren companyia a la senyoreta Maria Macià.

Fou engegat un magnífic castell de focs artificials, muntat al centre del llac. A un moment donat fou apagada tota la il·luminació elèctrica per tal que ressaltés l'efecte fantàstic dels focs damunt les aigües i els arbres que envolten el llac.

El cor La Sardana cantà l'himne de la Cerdanya, que fou escoltat a peu dret, mentre una orquestra, dalt d'una barca, recorria el llac amenitzant la festa. Així que aquesta acabà, el senyor Macià i la seva filla es retiraren a descansar a la finca de la família Casanelles, de la qual són hostes. El públic acomiadà el President amb el mateix entusiasme que a l'arribada.

La comitiva que acompanyava el senyor Macià es distribuí per les fondes de la ciutat, i fou molt difícil de trobar allotjament, puix que totes estaven plenes d'estiuejants francesos que, com cada any, envaeixen Puigcerdà. La festa del llac acabà a mitja nit.

El senyor Macià visita Llívia

Aquest matí, a les deu, el President de la Generalitat, senyor Macià, anà a Llívia, acompanyat del conseller de Governació, senyor Terradelles; del governador civil de Girona, senyor Ametlla; del de Lleida, senyor Ventós; del regidor de Barcelona, senyor Casanelles; del comandant dels Mossos d'Esquadra senyor Pérez Farràs; del secretari polític senyor Alavedra; de l'alcalde de Puigcerdà, del cap de Cerimonial, senyor Rubí i altres.

La rebuda que el poble de Llívia ha fet al senyor Macià ha estat apoteòsica. L'esperaven l'Ajuntament, representants de la comarca i el poble en massa. Totes les cases del poble eren exornades amb domassos i banderes.

L'Ajuntament, presidit per l'alcalde senyor Ramon Abellanet, donà la benvinguda al President. El senyor Macià ha estat saludat per totes les autoritats i representants d'entitats. L'alcalde, en donar-li la benvinguda, li ha dit que malgrat éssser franceses les terres de la rodalia, el poble que veia allà era català de cor.

A continuació, el President ha parlat al poble. Ha donat les gràcies per la rebuda que li feien i ha dit que ell tant anava als pobles petits com a les ciutats grans, el mateix que es farà quan el Govern de la Generalitat sigui autònom, atenent des de la presidència totes les peticions, sense distinció entre les dels pobles xics i les de les grans ciutats. Ha exalçat l'amor a la pàtria catalana, i ha dit que fins ara l'Estat no s'havia preocupat gaire d'aquelles terres, però que el Govern de la Generalitat tindrà cura de totes les comarques. Digué que la Generalitat representarà tots els catalans.

Després el senyor Macià ha visitat la farmàcia Esteve, que fou installada al segle XII. Li foren mostrats els documents i antiguitats conservats en aqueixa farmàcia, i el President signà l'àlbum d'honor, elogiant merescudament la vàlua artística de l'establiment.

Unes senyoretes feren ofrena al senyor Macià d'uns ramells de flors entre les ovacions del públic. Els nens de les escoles s'acostaren al President i l'aplaudiren. En passar pel territori francès el senyor Macià fou saludat per molts francesos que el reconegueren, i també per les autoritats franceses.

Retorn a Puigcerdà

Des de Llívia, el senyor Macià s'ha trasladat novament a Puigcerdà, on ha arribat al migdia. Immediatament ha emprès el viatge a Bellver acompanyat de les persones del seu seguici, llevat del governador de Girona, senyor Ametlla, puix que Bellver pertany a Lleida.

Durant el viatge ha estat ovacionat, especialment en passar per Ger i Alp, on ha estat saludat pels Ajuntaments i el poble.

Arribada a Bellver

A Bellver el President ha estat rebut amb un entusiasme indescriptible. El poble estava exornat amb arcades, banderes i domassos.

Acompanyat de les autoritats i d'una gran gentada s'ha traslladat a l'edifici de les noves escoles, la inauguració de les quals ha tingut lloc avui.

Cal esmentar que aquestes escoles han estat construïdes per subscripció popular, i que tenen un emplaçament magnífic, de cara a muntanya, i que reuneixen condicions excellents.

En una tribuna han pres seient les autoritats. En nom de l'Ajuntament de Bellver ha parlat el senyor Josep Alay, de l'Esquerra Republicana de Catalunya. Ha donat la benvinguda al senyor Macià i ha fet ressaltar l'esperit profundament català de tota la comarca. S'ha congratulat que aquesta inauguració representi l'inici de la formació ciutadana de demà.

Ha estat molt aplaudit, i hom l'ha fet objecte de grans demostracions d'afecte, puix que el senyor Alay, fill de Bellver, ha fet molt per a dur a terme la construcció de les escoles.

El governador de Lleida, senyor Antoni Ventós, en un breu i inspirat parlament ha fet ressaltar la importància de l'acte que s'estava celebrant. Adreçant-se als nens els ha dit que quan siguin homes no oblidin els avantatges que hauran obtingut, gràcies a l'Estatut, que contribuirà a la formació dels nens. Això es deurà al senyor Francesc Macià, el qual amb el seu esforç i la seva abnegació ha fet possibles les llibertats de Catalunya.

En mig d'una gran ovació s'ha alçat a parlar el senyor Francesc Macià.

Ha dit que dintre poc Catalunya tindrà un Govern autònom, que tindrà cura d'interpretar els vertaders anhels del poble. Un d'aquest anhels és la construcció d'escoles, i cal advertir que mentre l'Estat despenia milions en guerres que costaven milers de vides, les escoles estaven abandonades. D'ara endavant, Catalunya, que repudia les guerres, dedicarà els seus esforços a l'augment de la cultura, base del benestar i de la llibertat dels pobles. Cal formar una consciència nova, fonamentada en un sentit de justícia social, i perquè això sigui possible, cal formar el mestre. La Generalitat, dintre dels seus mitjans, dedicarà a això una gran atenció.

Advocà per la desaparició dels privilegis de classe, i digué que el nou sistema pedagògic s'ha de basar en l'amor a l'infant i en el respecte a l'alumne, que enforteixi l'esperit de germanor tan necessari a la societat. En la nova escola, el mestre i el metge aniran de costat per tal que vetllin per la formació espiritual i física de l'infant, el qual, ja de petit, haurà d'ésser objecte de l'acció tutelar que damunt els infants de Catalunya exercirà la Generalitat, sense distinció de classes.

Digué que ja s'havia acabat l'època dels cacics, i que Catalunya serà estructurada en comarques. La Generalitat vetllarà per tal que siguin ateses les necessitats de tots els pobles, procurant que cada un d'ells es desenvolupi dintre de les seves característiques especials, i que, sens perjudici dels ideals de cada u, hi hagi una unió entre tots els catalans per tot allò que afecta als interessos morals i materials de Catalunya, puix que la Generalitat serà, sempre, el Govern de tots els catalans.

Una gran ovació ha estat el premi d'aquest parlament. Tots els presents, a peu dret, li han dedicat una ovació inoblidable.

Seguidament, el President, acompanyat del seu seguici, ha efectuat una visita a les escoles, i s'ha interessat per llur organització. El senyor Macià fou obsequiat amb un lonx.

Des de Bellver el senyor Macià retornà a Puigcerdà, i d'aquesta ciutat es dirigí a Font-Romeu, acompanyat del seu seguici. A Font Romeu fou obsequiat amb un dinar íntim. En entrar a França el President de Catalunya fou saludat per les autoritats franceses.

Amb el senyor Macià dinaren la seva filla Maria, les senyores Teresa Ibars de Casanelles, Carme Casanellas de Regàs, Carme Ibars, Maria Casanelles, els senyors Josep Terradelles, M. Ollissons, el governador de Lleida, senyor Ventós; Jaume Cadefau, alcalde de Puigcerdà; Ramon Casanelles, Joan Casanelles, Víctor Hurtado, Jaume Casanelles, Isidre Regàs, comandant Pérez Farràs, Josep Clapés, Baldomer Gimènez, secretari de l'Ajuntament de Puigcerdà; Antoni Pomés, Josep Alay, Joan Alavedra i Antoni Rubí.

Després de dinar, el senyor Macià i els seus acompanyants han anat a Mont-Lluís. El senyor Macià ha passejat a peu per la població, i ha estat saludat per moltes persones que l'han reconegut, sobre tot per catalans que hi viuen. És digne d'esment que molts soldats francesos han saludat el senyor Macià militarment, mentre deien: "— C'es le colonel Macià!"

Des de Mont-Lluís, el senyor Macià ha retornat a Puigcerdà, on passarà la nit.

NOTES D'ART

Miquel Viladrich, el pintor rodamón, se'n va a l'Africa en recerca d'emocions estètiques. En tornar del seu viatge farà una exposició a Barcelona.

He vist avançar, adalerat, un home magre, habillat de gris, amb capell d'igual to, que no m'era del tot desconegut. Ha anat a seure a una de les taules del café on jo estic a l'aguait cercant tipus per un reportatge que fa molt de temps que vull escriure, explicatiu de la vida i els miracles dels captaires i pidolaires que s'han fet amos i senyors de Barcelona. Abstret en la contemplació de tot allò que em volta, no torno a recordar-me del meu veí fins a l'arribada d'un bon amic meu, qui em pregunta:

— Què heu vist en Viladrich?

Recordo de sobte la figura de l'home habillat de gris, i esguardo al meu entorn fins a descobrir-lo. Ens saludem afectuosament, i tots junts passem a ocupar una sola taula, i mentre ens deixen tranquils els pidolaires-cira-botes, venedors de loteria, l'home del «bonito juego japonés», la venedora de flors, els que volen a tota costa que tornem a comprar el *Ciero* i mil més — parlem de coses d'art, d'agricultura i de terres llunyanes, temes que mai poden mancar quan un dels conversadors és en Viladrich, en el qual es confonen en una personalitat ben definida el rodamón, el pagès i el gran artista que té per ell tot sol, per a la seva obra superba, una gran sala a la Hispanish Society of America, de New-York.

Viladrich fuig de Fraga, on se li ha fet la vida impossible. La política hidràulica ja té una víctima: el gran pintor Viladrich, que s'ha fet creditor a la hostilitat d'alguns fragatins, i d'algunes fragatines de pentinat fora d'època. Així, almenys, és allò que duu ell per poder justificar la seva nova fugida. El cenobi de Fraga, el vell castell que ha estat tantes vegades el refugi d'en Viladrich, no l'atreu ara. Triomfa en ell el rodamón.

Viladrich cerca nous horitzonts, fuig de terra endins i mai diríeu on ha d'anar ara a parar — a no parar i a no deixar parar a la seva bona i coratjosa muller i als tres fillets —, on ha de cercar escenari per a les noves produccions que el fan somniar?

Guanyada la seva voluntat per l'encís de Tetuan, per la formosa població mogrebina, s'entorna a aquelles terres on encara queden tipus primitius, capaços d'il·lusionar els artistes. Segueix Viladrich la trajectòria que va dur-lo a Fraga, on va trobar elements superbs, representatius de les velles tradicions que moren i van desapareixent. Més tard fou Amèrica qui el va fer presoner, i el pagà en bones emocions tota l'admiració que van produir-li aquells bells tipus dels indis de l'Uruguai, que ell recorda amb enyorança.

Corprès per l'encant indefinible de Tetuan la blanca, se n'entorna cap allà Viladrich, disposat a no deixar reposar els pinzells. Com avantguarda del pintor, ja són partits camí d'Africa tot una sèrie de planxons de fusta preparats perquè el pintor deixi sobre d'ells el traç del geni creador.

— Per què torneu al Marrocs? — li he preguntat.

I en Viladrich, sense esforçar-se gaire, m'ha pogut arribar a convèncer del fi que l'indueix a fer el viatge.

— Retorno a Tetuan — diu — perquè vull pintar aquells magnífics tipus, d'un primitivisme corprenent, que encara hi resten, abans que la civilització faci la seva obra nivelladora, uniformadora.

Vaig allí enamorat de la llum clara, de la blancor de Tetuan, que matisa el sol donant-li tonalitats d'argent daurat; vull tornar a cegar, enlluernat, contemplant els colors vius d'aquells crepuscles inigualables per la seva bellesa, on tots els colors de l'iris es confonen en harmonioses fulguracions gairebé irreals, de tan divines que són.

Quelcom d'allò que he vist a Amèrica, realçat per la meravellosa simplicitat de les cases blanques, d'una arquitectura força original, és allò que em fa anar a l'Africa de nou. I sobretot vull sentir novament l'emoció de creuar, amatent a tot allò que passa, els carrers del barri moro, amb el caire pintoresc dels indígenes pobres, esparracats i vius, que condueixen bèsties de càrrega salmodiant ininterrumpudament el «ballak, ballak», crit que serveix d'avís als altres vianants; vull que es repeteixi l'emoció de veure passar pel meu costat les dones totes blanques, caminant com fantasmes; vull passejar-me embadalit pel davant de les botiguetes mores.

— Atret pel sabor ancestral que conserven els vells oficis moros — segueix dient-me en Viladrich — passejaré la meva curiositat inacabable per entre els flequers, els teixidors, els joiers, els babutxers, on poden recollir-se suggestions magnífiques i d'una valor estètica insuperable.

I sobretot — afirma en Viladrich — vull pintar aquells tipus arrogants dels moros rics de Tetuan, grans senyors, d'una suprema elegància i d'una distinció i una cortesania plena de l'esperit de l'Ansalusia, d'on procedeixen.

— A propòsit d'això, vull referir-vos — diu en Viladrich — una anècdota ocorreguda a la meva muller. Parlant amb un moro senyorívol, li ponderava les belleses de Còrdoba, expressant-li els punts coincidents que creia observar entre Tetuan i l'antiga capital del Califat andalús. El moro escoltava a la meva muller, embadalit, enyoradiç, amb el mirar baix, dominat per una emoció profunda. De sobte, tornant a la realitat i com a única resposta, digué, i amb un to melangiós:

— Còrdoba és nostra!

— Tànger — segueix dient-me Viladrich — ofereix una sensació de gran contrast; és menys senyorívol que Tetuan, més tosca, menys interessant.

— Penso dedicar tot el temps que pugui a pintar — afegeix Viladrich —. Trobaré models superbs en els moros i en els hebreus. Intentaré de recollir les escenes vibrants de les processons dels «hamatchas» i dels «aissauas», d'un primitivisme perfecte, amb tota l'harmonia del seguici que envolta les evolucions i els balls d'aquells homes fanatitzats per l'adoració als santons i embriacs de kiff. Recolliré escenes del zoco, estampa magnífica, temptadora per als pintors, amb tota la suggestió del seu abigarrament tan pintoresc. Pintaré, pintaré sens donar-me treva, les poques obres que es poden fer en tot l'any que haig d'estar-me al Marrocs.

Aniré a Xauen, a Cazalkibir, als llocs on trobi coses que m'il·lusionin — segueix dient-me Viladrich — i quan torni a Barcelona possiblement exposaré tota la meva obra, la feta al Marrocs, i els quadros que conservo a Fraga, de tipus catalans i aragonesos.

El gran Viladrich, que ara es declara absentista, que vol defugir de la seva condició de bon aimant de la terra, traïent-se ell mateix, sense voler-ho, obre un parèntesi a la conversa que seguia sobre coses d'art, per a afirmar-me:

— No he pogut sostreure'm a l'admiració que m'han produït les terres negres de Tetuan, on hi ha més d'un metre d'humus, d'una extraordinària fertilitat. Em vaig veure sorprès, ja que jo creia de bo de bo que la nota predominant tenia d'ésser allí l'aridesa, la pobresa...

Guanyat per l'ambient amable de la terrassa del café, atapeïda de gent en aquesta agradable hora de la tarda, segueix dient-me Viladrich:

— Ja estic cansat de fer de pagès, i de rodamón; començo de trobar agradós el bullici dels carrers de la gran ciutat, em corprèn el dinamisme de la gran urbs catalana.

I afegeix:

— La meva obra futura serà ben diferent de la que he fet fins ara. A la sala de la Hispanish Society of America vaig deixar la meva obra de vint anys, predominant-hi els assumptes d'ambient català. He pintat sempre amb molta il·lusió, no fent res a la lleugera. A Nord-Amèrica va quedar bona part d'allò que havia estat rebutjat pels jurats d'una d'aquelles cèlebres exposicions que organitzava l'Estat a profit dels artistes oficials. Jo, davant de tanta injustícia, no vaig voler insistir més i vaig seguir pintant al meu cenobi de Fraga. Vaig ésser ben rebut més tard a Amèrica; tant, que m'obligaren al sacrifici d'haver de deixar allà els retrats dels meus pares, que eren, per raons d'art i sentimentals, els quadres que més estimava.

— Quan jo torni — acabà dient-me Viladrich — em dedicaré a pintar nus. Les escenes típiques, les figures típiques desapareixen, mentre el nu recobra tota la seva importància. És el triomf de l'Afrodita immortal, la gran victòria de la Grècia rediviva...

La protesta contra la política de contingents

Demà, dimarts, sortirà de la Plaça d'Espanya una caravana d'automòbils, que conduiran cent cinquanta agricultors els quals lliuraran al Govern les conclusions acordades en l'Assemblea del dia 14

Prat de Llobregat, 28. — Per tal de donar compliment als acords adoptats en l'Assemblea que va tenir lloc el dia 14 al Palau de les Arts Decoratives, com a conseqüència de la crida que féu l'alcalde del Prat de Llobregat, senyor Sallés, a tots els productors, ahir es reuniren a Hospitalet els elements que integren la Societat de Patrons del Camp, i acordà que surtin cap a Madrid setanta-cinc individus, per tal de lliurar al cap del Govern les conclusions comdemnatòries de la política de contingents.

Amb el mateix motiu es reuní al Prat la Societat Productora Agrícola, i acordà, així mateix, que setanta-cinc dels seus membres s'uneixin als expedicionaris d'Hospitalet i efectuïn el viatge a Madrid.

Nombrosos Ajuntaments de la comarca del Llobregat han designat representants per tal que acompanyin els esmentats expedicionaris.

L'expedició d'agricultors sortirà demà, dimarts, a la una de la tarda, de la Plaça d'Espanya.

Les nostres platges

Un diumenge a la platja de Sitges

De bon matí, al parador del Passeig de Gràcia l'animació ja és extraordinària. Els trens que van a la costa, gairebé arriben al parador complets de l'estació de França. En entrar a l'andana el comboi, la multitud procura enquebir-se de la millor manera possible.

Bona part dels passatgers han descendit del nostre tren a les estacions del Prat, Gavà i Castelldefels, per passar la festa en aquestes platges.

En arribar a l'estació de Sitges, el tren es queda gairebé buit.

Sitges, de bon matí presenta una animació extraordinària, alhora cosmopolita. Pels carrers de prop de la platja els estiuejants surten ja de llurs cases amb vestit de bany i coberts amb barnussos.

Els tres quilòmetres de platja que té Sitges, des de la recolzada de l'església fins a Terra Mar, són a l'hora del bany ocupats en llur total extensió.

La inauguració de la Platja d'or amb el seu Casino de la Piscina, ha vingut a enriquir una de les més afavorides de les nostres platges.

Hem preguntat:

— Quina població flotant té Sitges, ara a l'istiu?

— Els que hi viuen tot l'any — ens diuen — són prop de set mil. Ara bé: un cop arriba el bon temps, el cens augmenta considerablement, i especialment aquests dos darrers mesos es pot assegurar que la població augmenta un 50 per 100.

— És a dir...?

— A Sitges actualment viuen unes deu mil persones. A hores d'ara gairebé és impossible trobar una habitació lliure a cap hotel. En moltes de les cases particulars, tenen habitacions llogades.

A l'estació hem preguntat a un empleat:

— Quants viatgers arriben el diumenge?

— Si fa o no fa, un miler.

Cal afegir que per carretera arriben a Sitges, des de Barcelona i altres pobles dels contorns, uns quatre-cents vehicles de motor.

Una escola de socialisme

A l'estatge de la Joventut Socialista (Passatge de la Pau) es celebrà ahir una reunió per tal de tractar de la creació d'una Escola socialista obrera.

Foren discutits els estatuts de la nova Escola, els quals foren aprovats per unanimitat.

Aquesta Escola tindrà la missió d'instruir a la ideologia socialista la joventut treballadora, i capacitar-la per a exercitar els seus drets i els seus deures.

Molt aviat es procedirà a la formació del quadre de professors, els quals establiran els ensenyaments que hauran de donar-s'hi.

L'Escola serà installada al mateix local del Passatge de la Pau, i probablement començarà a funcionar el mes d'octubre vinent.

La Joventut acordà, també, crear un Consultori jurídic al servei de la Joventut Socialista, el qual actuarà al mateix estatge.

Les relacions de l'Argentina i Bolívia

El Consolat General de Bolívia a Espanya ens facilita el següent comunicat oficial, referent a les relacions del seu país amb la República Argentina:

«La premsa ha publicat darrerament cablegrames donant noves sobre incidents ocorreguts en la frontera boliviano-argentina. També ha circulat l'infundi que havia estat assaltada la Legació Argentina a La Paz.

Aquestes informacions no tenen absolutament cap classe de fonament, i poden ésser desmentides categòricament. No hi hagueren tals incidents en la frontera boliviano-argentina, i els ciutadans argentins que han viatjat per Bolívia no han estat molestats. La Legació Argentina a La Paz en cap moment ha deixat d'ésser respectada per la cordialitat del poble bolivià.

A més, no s'han introduït innovacions de cap classe en les relacions de l'Argentina i Bolívia: han romàs inalterables dintre de la més franca cordialitat.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Croada internacional contra la guerra

Bertran de Quintana, delegat a Espanya del Comitè Internacional contra la Guerra, ens parla del pacifisme actiu

La premsa rotativa d'Espanya s'ha fet ressò aquests dies dels sensacionals manifestos de Romain Rolland i Einstein contra la guerra, i darrerament del debat entre la Segona Internacional Socialista obrera i el Comitè Executiu anti-bèl·lic, amb motiu de la preparació d'un Congrés mundial d'aquest caràcter. Els documents de l'il·lustre autor d'*Au dessus de la melée* i del savi alemany, així com la correspondència creuada entre Frederic Adler, secretari de la I. O. S. i J. C. Gorkin, que ocupa igual càrrec al Comitè Internacional contra la guerra, han desvetllat interès per conèixer, no solament el fons de la important qüestió, ans també el que ací pot realitzar-se en tal sentit.

Amb l'afany natural d'informar els nostres lectors, hem interrogat el regidor senyor Bertran de Quintana, indiscutible autoritat en la matèria palesada en la intensa campanya pacifista que duu a terme i l'estret contacte que sosté amb les primeres figures del moviment mundial contra la guerra.

—Es un fet evident i dolorós que els nuclis que dirigeixen les nacions que van al cap de la civilització preparen una nova guerra, que no menarà a altres conseqüències que paralitzar el progrés i l'impuls de les democràcies socials.

— ...?

— Quin dubte hi ha! El fet possible, immediat d'una nova guerra i les seves causes, tot això ha estat denunciat per Romain Rolland amb frases amarades d'emoció : «Correm a una nova guerra. I són els governs de tots els països els que per pusil·lanimitat, per rutina o egoisme treballen amb més fermesa per tal de precipitar la gran catàstrofe.»

Les causes? Fa molt temps que les preveig i vinc declarant-les en mitings i conferències. L'autor il·lustre d'*Au dessus de la melée* digué fa ben pocs dies : «La propera guerra serà la del capitalisme contra el comunisme.»

— ...?

— Sí, sí, exactament, i cregui que cal repetir-ho sense eufemismes de cap mena. La guerra no s'inspira mai en finalitats nobles. Unes vegades pren el nom de colonització, de protectorat altres voltes, i sempre invoca raons de patriotisme. Tots sospitem, però, que són altres molt diferents els motius i els sentiments que les guien. Una explotació minaire, una zona petrolífera, l'afany d'exercir un control econòmic o financier, la necessitat d'expansions territorials.

— ...?

— A l'obrer no l'interessa pas aqueix patriotisme, ni l'apassiona aqueixa mena de lluites. Les democràcies socials es troben sempre «au dessus de la melée». No les mou la possessió de res, perquè l'obrer no és propietari de res, i la seva pàtria és aquella «on el proletari pot emprar lliurement els instruments de treball socialitzats». Les oligarquies, per contra, en l'amenaçadora forma que avui, sobretot, assoleixen — monopolis, trusts, kartells, consorcis —, s'afanyen per tal d'accentuar i estendre llur domini. I endutes per la ceguera passional que tan sovint han palesat, no es paren en mitjans per a ensorrar el món quan sentin que se'ls esmuny de les mans...

— ...?

— En voleu més de proves? Què representa la política imperialista dels «nazi», i la del feixisme? Qui pot negar que aqueixes forces polítiques, encoratjades pel capitalisme internacional volen el poder únicament per a afermar els «drets» de les minories plutocràtiques, baldament hagin de provocar les més horroroses convulsions bèl·liques? El Japó, al qual recolza el capitalisme mundial — recordeu que França li ha atorgat un emprèstit de 800 milions —, s'arma formidablement i posa tropes a la Mandxúria, amb el designi, llunyà potser, però inequívoc, d'acarar-se amb l'exèrcit del proletariat soviètic.

— ...?

— I això cal evitar-ho costi el que costi. Cal que les classes capitalistes i les cancelleries es convencin que una nova guerra serà indiscutiblement fatal als mateixos interessos que defensen. No hi ha altra civilització que la que es fonamenta en la igualtat, en justícia distributiva i en la plena democràcia social. Els pobles es donen compte que han estat víctimes d'ambicions insensates i criminals; que no els cal tutel·la, i que en tenen prou amb redreçar-se per tal que s'imposin amb tal energia, que d'aquest esforç solament en depengui l'esdevenir del món.

— ...?

— Espanya, en això com en tantes coses, camina lentament... Es formen, però, nuclis importantíssims que actuaran d'acord amb el moviment internacional, en actuació dinàmica fins al punt d'exigir sacrificis personals...

— ...?

— No, en el nostre moviment caben totes les tendències. Val a dir, però, que a Espanya no és precisament entusiasta, l'acollida que les dretes fan als ideals antibèl·lics. Això no impedeix, però, que nosaltres insistim a declarar una i altra vegada que ningú no és refusat als nostres rengles. Per a ésser enemic de la guerra n'hi ha prou amb tenir sentiments humanitaris i sentir la solidaritat universal.

I en allargar-nos la mà, per a acomiadar-nos, el gest i l'esguard de Bertran de Quintana reflectien clarament la ferma decisió de consagrar-se tenaçment al noble apostolat del pacifisme actiu.

«Esperit i economia de la República»

Conferència de l'alcalde de Múrcia, senyor Josep Moreno Galvache

A les cinc de la tarda tingué lloc en el centre del Passeig de Gràcia del Partit Radical Socialista, un acte polític, en el qual hi han intervingut els senyors Joan Aliaga, Josep Miró i el diputat i alcalde de Múrcia Josep Moreno i Galvache.

Va presidir el senyor Soler i Balanyà, el qual féu la presentació dels oradors.

Parlaren a continuació els senyors Aliaga i Miró, i els seguí en l'ús de la paraula el senyor Moreno Galvache, el qual dissertà sobre el tema «Esperit i Economia».

Saluda a Barcelona i diu que porta una salutació cordial i emocionada de Múrcia als catalans esforçats i treballadors. Als correligionaris de Barcelona els diu que han d'ésser els apòstols de l'ideari radical socialista. De les lluites que s'acosten — afegeix — cal apartar-ne la passió i el sentiment. Cal ésser homes íntegres, perquè en moltes ocasions caldrà abandonar interessos i família. Explica que actua i va actuar com a lluitador, perquè entén que és l'hora de sortir a la lluita i que cap patriota pot estar inactiu. Tots els pobles — digué — tenen una espiritualitat ben definida, i quan aquesta espiritualitat canvia, aleshores varia també la trajectòria de la seva marxa política. L'obra nefasta dels homes del segle passat es va realitzar perquè precisament el poble no existia com a persona activa : era una massa amorfa, sense sentit i irresponsable, sotmesa en la major de les abjeccions, i per això va poder contemplar el martiri de Riego i donar visques a les «caenas».

No interessa com expressió de la conciència del país que hi hagi una constitució. El que interessa és si ha variat la conciència del poble espanyol.

El poble espanyol va significar-se per la seva misèria espiritual, que va fer-lo incapaç de redimir-se i aixecar-se contra els que l'oprimien i engrillonaven. Les classes benestants patien d'aquella insolidaritat social que les caracteritzava, i el poble, lliurat a la barbàrie, era indiferent i escèptic.

Fins ara s'ha cregut que governar era sinònim de manar, i això ha estat possible degut a la deformació espiritual del poble, que per altra part tenia altres característiques d'índole greogràfica i moral. Fa la història de les guerres religioses hagudes en la nostra pàtria des dels gods fins al segle XIX, i esmenta la influència que ha exercit en l'ànim del poble aquest alluvió de lluites fratricides.

Cal fer variar l'espiritualitat del poble, i, si no, això d'ara serà un mer accident i aviat tornarem als mateixos defectes, fent un salt enrera. Al·ludeix l'acte de Sanjurjo i opina que aquell fou vençut per la reacció ciutadana. Ha variat notablement l'espiritualitat del poble, i per això ha pogut arrencar del seu magí la llosa que aixafava la seva consciència, i per això ha desaparegut la fe cega en el poder absolut dels monarques i el govern.

Es necessari que el govern no s'adorni i que doni satisfacció al poble. No hem tingut aristocràcia intellectual com a Rússia ni enciclopedistes com a França, i, malgrat tot, hem sabut fer una revolució. Cal crear un estat de consciència per a aixecar l'espiritualitat del poble, la qual cosa no s'aconsegueix solament creant escoles, sinó fent mestres. Cal aixecar l'esperit del país i esfondrar la Universitat, arcaica i vetusta, realitzant una política d'escola i d'investigadors de ciències exactes naturals i filosòfiques. Cal conrear la raó. Necessitem pensadors que eixoriveixin el poble amb el fuet de les idees.

Un poble sense mitjans de vida, sense mitjans de comunicació, no té vida espiritual, no té mitjans econòmics i és necessari variar la vida econòmica, perquè sense transformació econòmica no es pot variar la marxa política del poble. Cal desconjuntar tota l'economia del passat i fer la base de la del pervindre.

Estudia el problema dels ferrocarrils, arribant a la conclusió que cal unificar-los, nacionalitzar-los després i unificar les tarifes i convertir el transport per automòbil en auxiliar del ferrocarril.

Perquè la reforma agrària resulti un èxit, cal organitzar la producció, i esmenta Dinamarca, nació en la qual la reforma agrària ha pogut constituir un remarcable èxit, per haver ordenat abans la producció; en canvi, en altres països va fracassar, per sofrir la manca d'aquesta ordenació.

La transformació econòmica ha de tenir un reflexe en el pressupost de la nació. Però això suposa una transformació en l'estructura del pressupost, i assegura que si no es fa això des del pròxim pressupost, l'obra revolucionària es malmetrà. Cal convertir-se en apòstols per a constituir un poble, i nosaltres hem de construir el nostre plasmant en obres i portant a la pràctica els bells postulats del nostre ideari.

Fou molt aplaudit.

Homenatge a un empresari

Un nombre d'assidus i amics del prestigiós empresari de teatres, madrileny, senyor Campua, han decidit testimoniar-li amb un homenatge l'afecte a què s'ha fet merexedor per la seva estima a la nostra ciutat, ja que són diverses les temporades que, sense regatejar sacrificis, hi porta la seva companyia del teatre Romea de Madrid, i ens dóna a conèixer les obres de major èxit, i fa passar pel seu escenari els artistes de major prestigi dins del gènere frívol que cultiva.

L'homenatge ha quedat decidit que sigui un esmorzar íntim dedicat a Lluïset Campua, que és qui a Barcelona representa l'Empresa d'aquest nom, i a la qual iniciativa i desvetllaments es deuen els èxits que constantment obté.

Generalitat de Catalunya

La tasca de l'Escola d'Estiu

Amb un èxit indiscutible i un entusiasme extraordinari, enguany, si hi cap amb noves i millors orientacions, que s'han d'anar llimant i perfeccionant en altres anys, com digué molt encertadament el secretari de l'Escola Normal senyor Jesús Sanz, en l'acte de clausura de la Setmana final, l'Escola d'Estiu ha realitzat una tasca digna de tots els elogis.

Hi ha hagut una concurrència que s'ha apropat al miler de mestres, d'educadors de Catalunya, que després de la feixuga actuació durant el curs, han assistit a l'Escola d'Estiu, amb un delit de superació i amb un afany de respondre a les inquietuds del moment.

Un grup de professors competents. No cal pas donar noms. Ampliació de coneixements. Tasca d'educació integral, dins del caire de superació i d'acord amb les necessitats de la cultura catalana, que tan magistralment enaltí el doctor Serra Hunter, i que serví al conseller d'Instrucció senyor Ventura Gassol per a fer afirmacions optimistes respecte al futur de l'ensenyança nostra.

Dues sessions admirables al Palau de la Música Catalana. Una dirigida pel mestre Joan Llongueres, destinada a exercicis rítmics i cançons amb gestes. Una altra amb música de Bach, dirigida pel mestre Lamotte de Grignon, amb intervenció de la cantatriu senyoreta Gombau i de l'organista senyor Sunyer. Tot magnífic, amb un ple a vessar. Al Festival Bach assistí el President de la Generalitat, amb el senyor Gassol.

Cal remarcar les conferències del senyor Rudolf Llopis, Ventura Gassol, Serra Hunter, Garcia Morente. Unes sessions destinades al problema de la llengua materna en relació amb l'ensenyament a l'escola primària, han estat molt animades i han demostrat l'interès dels mestres catalans en aquesta qüestió transcendental. En una d'elles intervingué el poeta i mestre de les terres valencianes senyor Carles Salvador.

En resum, una tasca enaltidora, efectiva i un desig de compenetració amb les terres de València i de Mallorca i de comprensió amb les de la resta d'Espanya.

Felicitem els organitzadors de l'Escola d'Estiu, entre els que es destaca l'activitat dels senyors Pinyol i Sanz, i felicitem els mestres de Catalunya.

A Sant Cugat del Vallès

Les noces d'or de la societat coral La Lira

Ahir, amb unes festes molt brillants, celebrà les seves noces d'or la societat coral La Lira, de Sant Cugat del Vallès.

A les deu del matí els coristes es reuniren a l'estatge social del Parc municipal, i d'allà es dirigiren, precedits d'una banda de música i acompanyats de les comissions dels cors L'Aurora, de Coll-Blanc; La Dàlia, de Barcelona, i L'Antiga gracienca, amb llurs estendards, al domicili del padrí de les Noces d'Or, senyor Joan Vallès, on La Lira cantà *De bon matí*, sota la batuta del seu director, senyor Jaume Reguant.

Després anaren a casa de la padrina, senyoreta Montserrat Peric, on cantaren *El llaç d'amor*, de Bartomeus. Foren obsequiats amb un lonx per la família Peric. El president de l'entitat ofrenà a la senyoreta Peric una magnífica toia de flors amb llaçades catalanes i republicanes.

Seguidament, retornà la comitiva al Parc municipal, on s'havia reunit una gran gentada per tal de presenciar la festa que havia de tenir lloc als jardins, sota la presidència dels padrins, del director de l'Orfeó Català, senyor Millet, del senyor Algerich, president dels cors de la comarca del Vallès, i dels senyors Cordomí, Muñoz y Rúbio, de l'Associació dels Cors de Claver.

L'Esbart de Dansaires de Sant Cugat donà una sessió de ballets, sota la direcció del senyor Manuel Farrés, i després es ballaren sardanes.

El programa del matí finalitzà cantant *El llaç d'amor*, *La Marsellesa* i *Els Segadors*, obres les quals foren molt aplaudides.

A la una de la tarda fou servit un dinar a la sala de l'entitat, amb assistència d'uns cent cinquanta comensals. Presidiren els padrins, el primer tinent d'alcalde de Sant Cugat, senyor Jaume Fàbregues, el qual representava el governador civil; el mestre Millet; el regidor Martí Vilaró, per l'Ajuntament; el secretari de la corporació, senyor Enric Tudó; el president de la societat, senyor Miquel Farrés; el secretari, senyor Josep Farrés, i el director del cor, senyor Reguant.

Després de dinar, el cor La Lira, acompanyat de la banda de música i de les entitats esmentades, anaren a l'estació a rebre les altres comissions de cors que havien estat convidades a la festa.

Amb les comissions que arribaren entre les quals recordem les de Manresa, Vic, Terrassa, Barcelona, Sant Feliu de Llobregat, Papiol, Castellbisbal, Rubí, Ripollet, Granollers, Santa Perpètua de Moguda, Hospitalet, Mataró, Arenys de Mar, Calella i Mollet, amb els estendards respectius, retornaren al Parc municipal per a emprendre la segona part del programa, que consistí en un concert per tots els cors, els quals, sota la direcció del senyor Reguant, interpretaren obres dels autors més destacats.

A les set fou servit un vermut d'honor, i després els padrins ofrenaren una artística llaçada al cor i un valuós pergamí al president, en recordança de la festa.

Els estendards presents foren obsequiats també amb una preciosa medalla commemorativa.

La comissió organitzadora de les esmentades festes rebé moltes felicitacions per l'èxit que assoliren.

Podeu rebre la FULLA OFICIAL DEL DILLUS al vostre domicili. La subscripció costa 5 pesseptes l'any.

Carles Habsburg i Borbó a la presó

Menja ranxo i alterna amb els malfactors

El fill d'un arxiduc a la presó. Interessant informació, va dir-se el repórter.

Seguidament va posar-se en acció, per tal de captar-la. De quina manera l'aconseguí? Heus ací un cas de secret professional. Sàpiga únicament el lector que aquesta informació respon en absolut a la més estricta veritat, i que el repòrter no hi ha posat ni un mil·ligram de fantasia. D'altra banda, per què?

Carles Habsburg i Borbó travessà el dintell de la presó l'endemà del dia que fou detingut. Pàl·lid, visiblement preocupat, va deixar-se portar per uns i altres funcionaris. En el gabinet antropomètric li feren la fitxa d'ingrés a l'establiment.

— On vàreu néixer? — va preguntar-li el funcionari.

— A Viena — contestà Carles Habsburg i Borbó.

Després, un altre funcionari va incautar-se del diner que portava damunt el detingut. Prop de 1,000 pessetes, la majoria en moneda estrangera, francs francesos, lliures, francs suïssos.

Seguidament el Borbó fou portat al departament de polítics, on hi ha alguns malfactors que els seus companys consideren indesitjables, és a dir, qualifiquen de «xivatos», segons l'argot que empren.

Carles Habsburg fou sotmès al mateix règim que els altres reclosos que no es troben en situació d'incomunicats. Set hores de passeig el dia, i a les set del vespre, reclusió a la cel·la, fins a l'endemà.

— Voleu menjar ranxo, o preferiu que us portin la minestra de l'Economat? — li preguntaren.

— Tastaré el ranxo, i si m'agrada, el prendré — contestà.

Va provar el ranxo, va trobar-lo del seu gust, i des d'aquell moment va oblidar que a l'Economat, prèvia la cotització corresponent, podia substituïrlo per altres menjars més apetitosos. Va ésser requerit perquè sortís a passeig. Abandonà la cel·la. Un pres per delictes comuns va apropar-se-li.

— Bon dia, senyor Arxiduc. Com us prova l'«hotel»?

— Fora tractaments, amic. Aquí tots som la mateixa cosa, presos.

Aquesta resposta s'escampà ràpidament, i als pocs moments el Borbó es familiaritzava amb els seus companys de reclusió, i alternava amb llurs jocs i conversacions. A hores d'ara l'Habsburg ja deu saber el que és la «cangri», el «sac» i altres modismes de l'ergàstula.

Als tres dies de presó, un company de departament va dir-li.

— Ja he llegit que heu tingut visites.

— Qui us ho ha dit?

— La premsa.

— Doncs, malauradament no és veritat. La gent, pel que es veu, té por a les complicacions, i exceptuant una vella senyora, en el domicili de la qual m'hostatjava ara, ningú ha vingut a veure'm. Un amic va enviar-me l'altre dia un formatge de bola i un pa de sègol que està a la disposició de tots vosaltres.

Sembla que ahir el Borbó va rebre algunes visites de persones els noms de les quals són conegudíssims pels cronistes de societat. Es molt possible que davant d'aquestes persones es lamentés de no haver pogut, malgrat el seu desig, complir amb els seus deures religiosos. Carles Habsburg es quedà ahir sense oir missa.

— Sap ell que serà trasladat a Sevilla? — preguntàrem al nostre informador.

— Sí, ho sap. Ell confia que no es prendrà cap determinació judicial contra seu, ja que diu no haver pres part en la «sanjurjada». Del que està fermament convencut és que l'epíleg de la seva detenció serà la seva expulsió d'Espanya.

S'ajorna la sortida de Carles d'Habsburg

Ahir havia de sortir en conducció ordinària, cap a Sevilla, el detingut Carles d'Habsburg i de Borbó, reclamat pel governador d'aquella província com a complicat en els passats successos ocorreguts en aquella ciutat.

Es varen rebre ordres superiors ajornant la sortida del detingut fins a nou avís.

S'ignora quan sortirà, i hom creu que serà conduït en conducció especial.

Les festes de Masnou

Masnou, 28. — La tradicional revetlla dita de Santa Rosa, amb que Masnou honora els seus estiuejants, tingué lloc anit als jardins del Casino, els quals presentaven un bonic aspecte, tant per l'encatifat de flors naturals com per l'ornamentació i il·luminació a la veneciana.

Amenitzaren l'acte el conegut Demons Jazz i la Banda Municipal de Sabadell.

Abans de començar el ball s'engegà un artístic castell de focs artificials.

A la mitja part fou molt animat el sopar que, com en els anys anteriors, serví l'Hotel Ritz.

Hi acudí gran gernació de Barcelona i pobles dels voltants, comptant-s'hi, ultra les autoritats locals, nombroses personalitats de la política catalana.

Per al 10 de setembre vinent s'està ja assajant la revista *Estels*, la qual serà posada en escena per senyoretes i joves de la vila i de la colònia estiuenca, i per a la revetlla de la Mercè es prepara una festa en honor i acomiadament dels estiuejants, la qual cosa es creu que constituirà un sorprenent programa.

Els abonats de telèfons de Badalona

Tal com estava anunciat, a l'estatge del Casino Apolló, de Badalona, l'Associació d'Abonats de Telèfons celebrà un acte tècnico-administratiu amb assistència de nombrosos abonats. Parlaren els oradors anunciats, excepte el senyor Miquel Terren, que no hi pogué assistir per ésser absent.

Es reberen adhesions de Tiana i Montgat, i els assistents sortiren molt satisfets de l'acte, després d'haver demanat a l'Assoaciació que segueixi endavant la campanya que ha emprès.

NOTES TEATRALS

Teatre líric català a l'Olímpia

Una de les noves més interessants referents a teatre, és l'anunciada represa del Teatre Líric Català.

Dissabte vinent s'iniciaran a l'Olímpia unes funcions que organitza La Falç, Joventut d'Esquerra Republicana de Catalunya, sota els més falaguers auspicis.

En Joan de Serrallonga, l'obra lírica més reeixida del mestre Morera, interpretada pels mateixos artistes que l'estrenaren i amb la qual debutà en el teatre Emili Vendrell, ha estat acollida per tal de celebrar, amb la seva presentació, un acte que vingui a representar com un homenatge a l'Escena Lírica Catalana i als seus col·laboradors.

Cap dels elements més destacats de la nostra escena, cridats a aportar el seu ajut, ha volgut mancar-hi. L'il·lustre autor de *La Santa Espina*, el mestre Morera, dirigirà personalment l'obra. I caldrà, encara, efectuar un acte de concert per tal que alguns oferiments de valuosos artistes, com Mercè Capsir, puguin tenir efectivitat i donar, així, un relleu més considerable a la primera actuació.

Cal esperar, en aquests moments de nobles afanys que senten els que estimen i actuen a la nostra Escena Lírica, la fervorosa correspondència del públic barceloní.

TIVOLI. — Com estava anunciat, el passat divendres féu la seva presentació en aquest afavorit escenari la Companyia del Teatre de Maravillas de Madrid, que amb tants d'aplaudiments ha estat actuant durant llarga temporada al teatre Victòria. No cal dir que abundaren els aplaudiments, tant per Castillo i Roman i el mestre Rosillo, autors de la revista *Las mimosas*, obra elegida per a la presentació, com per a Pepeta Huertas, O. Rodríguez, Castrito, Ornat i altres intèrprets. Hom pot vaticinar una esplèndida temporada.

VICTORIA. — Amb l'obra de gran èxit *La pipa de oro* es presentà en aquest teatre la companyia de revistes Campua, que tan brillant temporada ha desenrotllat al teatre Tívoli. Margarida Carbajal, Liana Gracian, Empar Lara, Joaquim Valle, Carles Garriga, el popular Lepe i altres artistes de tan selecte conjunt foren objecte de demostracions d'aplaudiment del nombrós públic, que ovacionà també el ballarí Tom Good.

Bé ha començat aquesta temporada, que sens dubte resultarà un positiu èxit, per tots conceptes.

COMIC. — A base de l'obra *Así da gusto*, l'èxit indiscutible de la qual es referma cada dia, es manté el cartell d'aquest afavorit teatre, en l'escenari del qual Sara Fenor, Lucy Clory, Pedro Segura, E. Pedrote fan les delícies del públic, junt amb l'orquestra típica argentina Sica-Panedas.

Per a aquesta nit s'anuncia el debut del ballarí de fama mundial John Bux, que presentarà un grandiós número coreogràfic de la seva exclusiva.

CIRC BARCELONÈS. — Amb l'estrena de *Claveles de España* debutà el passat divendres en aquest vell coliseu una companyia, les figures principals de la qual eren Niña de Còrdoba, Lolita Gòmez, Topete, Reslton, Angelillo i Pema (fill), que el públic nombrós aplaudí, així com també l'obra estrenada, a base de costums netament andaluses i madrilenyes. No creiem equivocar-nos d'afirmar que l'empresa del Circ Barcelonès ha trobat obra per dies.

NOU. — Veritablement afectuosa fou la demostració d'acomiadament que el públic tributà als notables artistes de la Companyia cubana de Josep A. Miranda, que amb tant d'èxit ha actuat en aquest teatre.

Abundaren els aplaudiments i les sortides a escena, i oiren per tots demostracions d'afecte i frases d'acomiadament, a les quals corresponien les artistes Concepció Banyuls, Carme Aranda, Maria del Pilà Cordero, Elena Brito, Brito Tarena, Sànchez i Maria Pou, el mateix que Eduard Brito, Antoni Biarnès, Baby Alvarez, E. Almanzor, A. Garrido, T. Santovènia, E. Delgado, P. Parera, P. Sema Ferran Cortès i altres artistes, i tots els no ocultaren el desig que els anima de tornar aviat a visitar-nos.

ANUNCIS OFICIALS

F. C. Metropolità de Barcelona, S. A. (Transversal)

Es posa a coneixement dels senyors obligacionistes d'aquesta Societat que poden percebre l'import dels dos cupons n.s 27 i 28 de les emissions 1924, 1925, i n.s 9 i 10 de l'emissió de 1929, mitjantçant el previ estampillatge dels títols, als efectes de l'adhesió al Conveni que ha estat protocolitzat al manual del notari d'aquesta ciutat senyor Josep Faura i Bordes.

Barcelona, 30 de juliol de 1932. — *El Consell d'Administració.*

Nota. — El Banc Hispano-Colonial s'encarrega del pagament dels dos esmentats cupons i de l'estampillatge de títols, i delega, demés, per tal d'efectuar també les susdites operacions, els següents Bancs :

Banca Arnús.
Banca Marsans, S. A.
Banc Comercial de Barcelona.
Soler i Torra Germans.

i les Sucursals i Agències dels Bancs esmentats.

F. C. Metropolità de Barcelona, S. A. (Transversal)

L'Excm. Ajuntament de Barcelona, en la sessió celebrada el 20 de juliol de 1932, va acordar declarar que l'adhesió al Conveni projectat entre el F. C. Metropolità de Barcelona, societat anònima, i els seus obligacionistes, per part dels posseïdors de les obligacions de l'emissió de 26 de març de 1929, avalades per l'esmentat Ajuntament, no implica merma ni novació dels drets que ostenten els referits posseïdors amb relació a la Corporació municipal.

En execució de l'acord expressat, es posa a coneixement dels tenedors de les esmentades obligacions que, en endavant, es satisfarà l'import dels cupons d'aquests títols a mesura que aquests siguin presentats a l'estampillament i quedin subjectes al conveni, i s'hi farà constar que l'*aval queda subsistent en la seva integritat*, amb la qual cosa l'estampillament *no representarà* pels seus tenedors *cap mena ni novació* dels drets que ostenten respecte a la Corporació municipal, en allò que es refereix *al pagament de cupons trimestrals al 6 per 100 i al reintegrament del capital*, en la forma establerta en les escriptures d'emissió.

Barcelona, 30 de juliol de 1932. — *El Consell d'Administració.*

Nota. — El Banc Hispano-Colonial s'encarrega del pagament dels esmentats cupons i de l'estampillament dels títols, i delega, demés, per tal d'efectuar també les esmentades operacions, els següents Bancs :

Banca Arnús
Banca Marsans, S. A.
Banc Comercial de Barcelona
Soler i Torra Germans

i les Sucursals i Agències dels referits Bancs.

Companyia Barcelonesa d'Electricitat

Els senyors posseïdors de les Obligacions emeses per aquesta Companyia al 27 d'octubre de 1913, segons escriptura autoritzada pel notari senyor Miquel Martí i Beya, són advertits que el dia 6 de setembre propvinent, a les onze del matí, a l'estatge social, Plaça de Catalunya, número 2, davant l'esmentat notari, tindrà lloc el quinzè sorteig per a l'amortització dels mil dos-cents títols que, d'acord amb l'establert a l'escriptura d'emissió, han d'ésser amortitzades.

Barcelona, 24 d'agost de 1932. — El Vice-president i Director-gerent, *F. Fraser Lawton.*

CARTELERA DE ESPECTACLES

TEATRE COMIC
Palau de la Revista
Avui, dilluns, nit, a les 10. Els dos èxits més grans de Barcelona
1.r CANTA, GAYARRE
2.n ASÍ DA GUSTO.
Revista en dos actes. El triomf més gran de la Companyia
3.r Grandiós fi de festa, amb el début del formidable ballarí excèntric
JHON BUX
amb el seu sensacional número de gran novetat.

PUBLI-CINEMA
Passeig de Gràcia, 57. Telèfon 79681
Sessió contínua, de 4 a 8.30 i de 10 a 12
Seient, una pesseta
NOTICIARIS, REPORTATGES
VENDEDORES DEL MUNDO
(documental)
Catifa màgica FOX
LAS ISLAS DE LOS PIRATAS
Represa
Equip sonor R. C. A. Photophone

XILE CINEMA
Passeig St. Joan, cantonada Rosselló
Aparell Western Electric
Avui, dilluns, sessió contínua des de les 4.30 : Varietats Almira; Dibuixos sonors; Pasa el Circo, *per Joe Coock i Louise Fazenda*; Los ojos del Mundo, *per John Holland*. — *Dijous*: *Superba estrena* : Deliciosa.

SALÓ CATALUNYA
Avui, dillunsn, ous programes
Magnífico flirt
per Florence Vidor
¿Cuándo te suicidas?
per Imperio Argentina

CAPITOL CINEMA
El general Crack
per John Barrymore
Gran Gala Travesti
per Ivan Petrovich
Preferència 1'50. General 0'75.

CASINO SAN SEBASTIAN
Todos los días
TES DE MODA
CENA
A LA AMERICANA
CONCIERTOS
en las TERRAZAS
SALIDA DE TEATROS
en el ROOF GARDEN
Crazy Boys Orchestra

CINEMA PARÍS
Tarda, 4.30 Nit, 9.45
Dibuixos - EL DRAMA DE LA SELVA RANGO
Gran èxit del'orquestra RHODE
en EL DANUBIO AZUL
amb BRIGITTE HELM

CINE PRINCIPAL PALACE
Aparell Western Electric
Avui, dilluns, sessió contínua des de les 4.30 : Dibuixos sonors; Redención, *per Corinne Griffith*; La canción del cosaco, *drama d'ambient rus.*

FANTASIO
Avui, dilluns, tarda, de 4 a 8, i nit, a les 10
EMIL JANNINGS i MARLENE DIETRICH en la producció UFA
EL ANGEL AZUL

SALONS CINÆS
Capitol
Avui, dilluns, 4.30 *tarda i* 9.30 *nit*: El general Crack, *per John Barrymore*; Gran gala Travesti, *per Liane Haid.*
Catalunya
Avui, dilluns, 4 *tarda i* 9.45 *nit*: Un magnífico flirt, *per Adolphe Menjou*; ¿Cuándo te suicidas?, *per Imperio Argentina, en espanyol.*
Pathé Palace
Avui, dilluns, 4 *tarda i* 9.30 *nit*: Camino de Santa Fe, *per Rosita Moreno*; ¡Ay, que me caigo!, *per Harold Lloyd*; Juan de la Luna, *per Michael Simon* (*només a la sessió de la tarda.*)
Excelsior
Avui, dilluns, 4 *tarda i* 9.30 *nit*: Noticiari; Dibuix; Río Rita, *per John Boles i Bebé Daniels*; La isla de los barcos perdidos, *per Virginia Valli* (*només a la sessió de la tarda.*

BOXA NOU MÓN
Barcelona - Ring
Gran vetllada per al dimecres
SADUR TIBERIO
MARTI OROZ
i
TORMO - LLANGUAS
Entrada general : 2'50 ptes.

HIPÒDROM DEL "SOL DE BAIX"
(LES CORTS)
Associació Hípico-Llebrera i Esportiva de Catalunya
TOTS ELS DIJOUS I DIUMENGES GRANS CURSES

PROPIETARIS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES
B.P.
BANC DE LA PROPIETAT
COMPTES CORRENTS
COMPTES DE PREVISIÓ
VALORS I CUPONS
COMPARTIMENTS DE LLOGUER
Ronda S. Pere - Girona, 2 - Telèfon 51450

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

INFORMACIONS PER TELEFON I PER TELEGRAF

El ministre d'Agricultura a Mora d'Ebre

"Jo us dic -- afirmà en el seu discurs el senyor Marcel·lí Domingo -- que mai el nostre país, que ha viscut mirant les glòries passades, ha tingut un futur tan clar com ara"

Tarragona, 28. — El senyor Domingo, acompanyat del Director general d'Indústries, senyor Nogués, ha arribat a Reus a les 7.35 del matí. Fou rebut a l'estació pel governador de la província i comissions d'entitats polítiques.

Seguidament el ministre s'ha traslladat a l'Hotel, desdejunant-hi. Continuà després el viatge cap a Mora d'Ebre, on hi ha arribat a les onze del matí.

A l'Ajuntament de l'esmentat poble s'ha celebrat una recepció en honor seu. Fou rebut per l'alcalde, senyor Francesc Campos, i regidors, els quals li han donat la benvinguda. Seguidament va començar la desfilada de les comissions i representacions dels pobles comarcals. Una vegada acabada, s'han traslladat al Centre Instructiu Republicà Federal, en el saló d'actes del qual ha tingut lloc un important acte polític, amb motiu del seu nomenament com a president honorari de l'entitat. A dos quarts d'una va obrir l'acte el president del Centre, senyor Baptista Montagut, el qual va cedir la presidència al director general d'indústries, senyor Nogués. Començà l'esmentat senyor donant la benvinguda a tots, i féu referència a dates històriques de la monarquia, comparant-les amb les de la República, i remarcà la diferència entre aquelles i aquestes. Parlà especialment de les dates del 12 i 14 d'abril, i de les últimes del 10 i 25 d'agost, que posen en evidència l'esperit de ciutadania i generositat que diferencia l'actual règim de l'antic.

Fa presents les paraules del senyor Azaña, de què encara que es sublevés tot l'exèrcit, la República prevaldria, perquè està arrelada en l'ànima del poble.

Abans d'acabar el seu discurs, fa allusió a la visita a aquest mateix local efectuada pel senyor Domingo en l'any 13, amb motiu de la seva inauguració.

En aixecar-se a parlar el ministre d'Agricultura, el públic, que omplenava el local, a peu dret, li tributà una gran ovació. Començà dient:

Les darreres paraules del discurs que acaba de pronunciar el vostre conveí Ramon Nogués evoquen una data llunyana, aquella en la qual vosaltres aixecàreu aquest local, no pensant solament en habilitar una sala d'esbarjo, sinó en construir una escola per a la cultura del poble, i em féreu la distinció d'ésser jo el qui obrís l'escola.

Diu que això és alliçonador per a un poble on se'n comencen moltes i se n'acaben molt poques; té moments de gran entusiasme, però després ve de seguida la depresió. Quan es presenta un cas, però com el vostre, que no us haveu deixat enlluernar per res, sinó que haveu sabut continuar sempre el pla que un heu assenyalat, és necessari ferlo remarcar.

Cal que, en mirar enrera, es vegi també allò que es va a continuar. Jo us dic que mai el nostre país, que ha viscut mirant les glòries passades, ha tingut un futur tant clar com ara. Serà gloriós si sabeu donar a l'hora present tota la força de la nostra emoció i tota la potencialitat d'ànim. Què és, el present? Per uns, com Bolívar a Amèrica, la seva independència; per a altres, com Luter a Alemanya, independitzar la consciència; en 1789, a França, els Drets de l'Home; per a nosaltres, aquí, en aquests moments, fer un Estat com ho exigeix l'Europa del segle XX.

La República, en menys de dos anys d'existència, té ja una història.

Fa dos anys que no hi havia llibertats, avui estan establertes. Fa dos anys que no hi havia autoritat, i avui és respectada. La República ha creat el laïcisme, una obra que a França ha necessitat anys i anys per a establir-se. La República, abans del seu any d'existència, ja sentava fermament aquest principi. Es lliure, doncs, la conciència. El creient pot creure, i les comunitats poden desenvolupar-se dintre de la llei; lliure és el que creu que s'ha de confessar davant un confessor, i el que creu que s'ha de confessar davant la seva conciència.

Llibertat, laïcisme, cultura, principis atesos per la República. Caldrà aturar-se davant l'economia, i principalment en el seu aspecte agrari? Actualment el Parlament està discutint la llei de Reforma Agrària. La Reforma significa això: Primer, que damunt les terres no hi hagin homes parats; segon, distribuir la terra equitativament; tercer, racionalitzar el conreu, i fer que la terra doni tot allò que pugui donar. Tot això es refereix especialment a Andalusia, Extremadura i altres províncies afectades principalment pel problema, però a tota Espanya, siguin quines siguin les províncies, s'expropiaran les terres de senyoriu i es retornaran als Municipis els béns que els foren expoliats durant els darrers cinquanta anys, dotant així als Municipis d'una riquesa econòmica que els manca per a poder desenrotllar-se lliurement. També seran expropiades a tota Espanya les terres que, podent ésser regades per obres de l'Estat, no ho siguin, que puguin ésser conreades i la desídia dels seus propietaris faci que no ho siguin. Seran indemnitzades per la República, que no expoliarà, posat que únicament vol que estigui en mans dels que facin el degut ús d'elles.

Seguidament es refereix a allò que ha de fer encara la República en els òrgans de l'Estat. Acabar amb la monarquia no representa solament expulsar el rei, no n'hi ha prou amb això. La Nació ha adquirit en aquests moments consciència republicana, però l'Estat és monàrquic.

Em direu: Com és possible que un home que governa des dels primers moments de la República pot parlar amb aquest to? Tingueu present que la República quan va venir no desfermà aquella passió que era d'esperar. Si quan vingué la República s'hagués deixat sol al poble per uns dies, i se li hagués deixat produir catàstrofes, com més cruents millor, al cap d'uns quants dies es podria haver recollit el poder, i aleshores les mesures més radicals haurien semblat conservadores. Direu que en tres dies que el poble va estar al carrer no es va produir cap atac a les ordres. En canvi, un dia el cardenal Segura va llançar una pastoral reptadora, i pocs dies després el bisbe de Vitòria s'exclamava en tons de violència contra el Govern, i poc després va venir la nova que en el nord es preparava un moviment. Resposta: l'onze de maig a Madrid, davant una manifestació violenta de les dretes, el poble va tirar-se al carrer i cremà els convents.

La Reforma agrària que realitza el Govern ha estat contestada pels elements conservadors del país amb collaboració amb els militars sublevats darrerament. I, quina ha estat la conseqüència? Que el règim ha hagut de realitzar la reforma agrària més radical, començant per l'expropiació de les terres dels complicats en la sublevació. Tot això demostra el gran error dels conservadors en què un poble avergonyit del seu passat pugui desfer-se del que significa la seva regeneració, és un error de fatals conseqüències. Fixemnos amb Mèxic. Al cap de trenta anys de dictadura de Porfirio Diaz. Un home d'esperit entusiasta i democràtic com Madero fou combatut pels conservadors, que, valent-se del general Huertas, volien tornar a cridar a Diaz. Resultat: que en lloc de Diaz, vingueren cada vegada homes més radicals, com Obregon, Calles, etc., els quals realitzaren més radicalment l'obra que e s proposava Madero.

A Rússia, Kerensky mateix, liberal i demòcrata, fou combatut pels aristòcrates, fent aixecar el coronel Kornilof, Què ha passat? Caigué Kerenski, però en lloc de tornar el zar, vingué Lenin, i aquells aristòcrates passegen avui llurs misèries pels suburbis de París i Londres, mentre a Rússia s'estableix el comunisme.

Haig de dir que nosaltres no tenim la feblesa de Madero ni de Kerenski, ja que a cada pas que ells pretenen cap a la monarquia, responem nosaltres empenyent a Espanya cap avant. (*Aplaudiments.*)

Expulsar, doncs, al rei no és expulsar a la monarquia. Es necessita canviar l'Estat, i es necessita canviar l'esperit monàrquic del país. Sabeu el que és l'esperit monàrquic del país? Creure que té més força la trampa que la llei, que aconsegueix més el favor que la justícia, que no hi ha més responsabilitat que la dels que governen i no la dels governats, que els que tenen el poder han de fer-ho tot i els que no, no han de fer res. Jo he pogut veure en l'exercici del meu càrrec, com se'm presentaven homes que tenen una història republicana demanant el favor que no va contra la llei, però que no està dintre de la llei, i que creiem que, pels seus esforços en pro de la República, tenien dret a ésser atesos, creient que l'Estat republicà podia donar-los allò que en la monarquia era costum de concedir, i creien, per tant, que jo tenia un esperit semblant al dels antics governants en aquest aspecte.

A mi no m'espanta que pugui tornar la monarquia, el que m'espanta és que no arreli l'esperit republicà.

La República ha passat per la prova de discutir l'Estatut al cor de Castella, i anar-lo aprovant. Ha passat per la prova d'afrontar una sublevació, i després castigar-la. Permeteu-me que us digui, a propòsit d'això, unes paraules finals: homes que hem estat presos i condemnats, no havíem sentit tan pregona emoció com havem sentit aquest dies, però la glòria de veure salvat l'esperit republicà ens ha compensat de tot. La sublevació militar tingué al seu inici una gran força d'irradiació. En temps de la monarquia això hauria motivat el tancament del Parlament i l'adopció de mesures excepcionals. En canvi, la República no ha tancat el Parlament ni ha pres cap mesura. Per primer cop a la història d'Espanya s'ha registrat aquest fet. Se m'han acostat moltes persones preguntant què se sabia del complot i dels encartats. Doncs bé, jo els he dit que no sabia res, perquè el Govern no ha volgut intervenir en l'acció de la Justícia. A l'hora de la sentència hi ha hagut una gran opinió favorable a l'aplicació d'una gran justícia exemplar que la monarquia hauria aprofitat per a ésser inexorable. Els nostres partits mateixos ens excitaven a acomplir-la, havíem d'executar. Us diré que cap altre Consell de ministres em produí la impressió del darrer, en el qual havíem de decidir això. Matar-lo era monarquitzar la República, acudir als procediments antics. Doncs bé, el reu va a presidi com un simple delinqüent. Les institucions fortes no maten l'home, sinó les institucions que l'encarnen. El matar l'home seria donar a la República una taca de sang que no s'esborraria mai més.

Acaba fent una exhortació als republicans d'aquestes terres, dient-los que a més de la responsabilitat republicana tenen la d'ésser catalans. Han de demostrar que mereixen l'Estatut que se'ls va a atorgar. La vida és una missió que cal complir-la, i únicament complint-la es justifica la raó d'ésser: Que els nostres fills sàpiguen dir: els nostres pares saberen passar per la vida complint la seva obligació.

Després el senyor Nogués, en nom de la Junta del Centre Instructiu Republicà Federal, ofereix al senyor Domingo un pergamí, pel qual se'l nomena president honorari de l'entitat.

Després ha estat obsequiat a l'Hotel Turu amb un banquet, al qual han assistit representacions de tota la província. Ha fet l'oferiment el governador senyor Nogués i Comet, en un brindis final.

Després s'han traslladat a Vandellós, on s'ha verificat el descobriment d'una làpida que dóna el nom de Marcellí Domingo a una plaça de l'esmentat poble. Ha parlat l'alcalde, contestant-li el senyor Domingo.

Seguidament s'han traslladat a l'Ajuntament, on el senyor Domingo, des del balcó, ha pronunciat un breu discurs.

Després marxaren a Tivissa. Més tard tornaren a Mora, on ha estat obsequiat amb un xampany d'honor pel Centre organitzador.

Després d'una curta estada en aquesta població, el senyor Domingo va sortir en cotxe per a poder prendre el ràpid en direcció a Madrid.

Míting comunista

Lleida, 28. — Aquesta tarda ha estat celebrat a la Plaça de Braus un míting comunista, amb assistència de molt de públic. Féren ús de la paraula diversos oradors, entre ells el conegut propagandista Joaquim Maurín.

Baixa el pa... a Lleida

Lleida, 28. — La Junta Provincial d'Economia es reuní anit, i tractà de la qüestió relacionada amb el preu del pa. Hom acordà en principi una baixa en el seu preu, que començarà a regir a primers del mes de setembre. La quantitat de la baixa del preu no ha estat determinada.

El governador amb permís

Lleida, 28. — Ha sortit cap a Barcelona, amb permís, el governador civil senyor Antoni Ventós. Durant la seva absència s'encarregarà interinament del comanament de la província el secretari del Govern civil, senyor Artur López de Cerain.

Constitució d'una junta

Lleida, 28. — En virtut de l'acord pres pel Ple municipal en la sessió celebrada darrerament, s'ha constituït avui la Junta de camins de l'hort. Han pres possessió de llurs càrrecs els regidors designats per l'Ajuntament, senyors Suñé, Cervera, Hormo i Matias.

La susdita Junta tractarà de resoldre el problema dels camins de l'hort dins d'una actuación econòmica semblant a la d'altres Juntes municipals com la de l'Eixampla.

PROVÍNCIES

Retorn d'autoritats

València, 28. — Ha retornat el general de divisió, senyor Riquelme, després d'haver portat a terme una visita d'inspecció a la guarnició de Cartagena. Ha tornat molt ben impressionat de la seva visita.

Procedent de Madrid ha retornat també el president de la Diputació senyor Calot, el qual manifestà als periodistes que portava molt bones impressions dels afers tractats referents a la regió valenciana. Anuncià que dimarts vinent tindrà lloc l'acta de la recepció definitiva del pont de Merellonet, obra tants d'anys esperada, i que finalment s'ha portat a terme. Aquest pont posarà València en comunicació amb la part esquerra de l'Albufera.

Vaga resolta

València, 28. — Demà reprendran el treball els obrers de les obres de la Facultat de Medicina.

Referent a aquesta qüestió, el governador civil senyor Doporto digué que els contractistes havien acceptat totes les demandes dels obrers, però que el que no acceptaven era que en les obres hi hagués un delegat del Sindicat. Per tal de resoldre l'afer, va reunir els contractistes, fent-los les advertències pertinents. Els obrers han acceptat la suggerència del governador.

Arribada del senyor Prieto

Bilbao, 28. — A la una de la tarda, i procedent de Sant Sebastian, ha arribat el ministre d'Obres públiques acompanyat dels seus fills Lluís i Conxita. El ministre, en unió dels sots-secretari del Departament, ha assistit a la inauguració de la fàbrica de farines La Panificadora Bilbaina.

— A les Arenes, i per ordre del governador de Saragossa, ha estat detingut el senyor Manuel Latorre López i Fernàndez Herèdia, marquès de Montemuso.

— El míting de l'Extrema Esquera Federal que havia de celebrar-se al Frontó Euskalduna, tingué lloc a Bermeo. Hi prengueren part els oradors anunciats, els quals s'expressaren en tons extremistes i atacaren els socialistes.

Accident

Vitòria, 28. — A primera hora de la tarda s'incendià un automòbil que, procedent d'Eibar, conduïa vint caçadors a un vedat de la província de Burgos. Resultà amb cremadures d'alguna importància el xòfer Arresti, i amb lesions lleus catorze dels ocupants de l'automòbil.

Després de la sublevació monàrquica

El senyor Bergamín dóna interessants referències de la sublevació i del seus interprets

Sant Sebastian, 28. — El *Pueblo Vasco* publica unes interessants declaracions fetes pel senyor Francesc Bergamín a la seva arribada a Donòstia.

Indica que l'ex-torero Ignasi Sànchez Mejias fou qui el requerí per tal que s'encarregués de la defensa del general Sanjurjo.

Digué el senyor Bergamín que no tingué un moment de vacillació en acceptar la defensa, puix que estimava que devia defensar-lo no aquell que tingués més talent, sinó que posseís experiència professional i política. Els indicats eren: Sànchez Roman, Melquíades Alvarez, Ossorio i ell; però el senyor Sànchez Roman no podia fer-ho per la seva posició política; damunt Melquíades Alvarez s'habia llançat la injustícia d'una acusació que l'inhabilitava; Ossorio havia fet unes manifestacions inexplicables respecte a la pena, i restava solament Bergamín per fer-se càrrec de la defensa.

Afegí el senyor Bergamín que el moment més emocionant per a ell fou en conèixer la sentència. Aquest moment quedà compensat amb la nova de l'indult, per la qual cosa sent gran gratitud envers el Govern, conducta que qualifica d'encert polític. Sanjurjo ha estat el primer dels seus defensats al qual s'ha condemnat a la darrera pena, i de no haver aconseguit l'indult, mai més hauria tornat a vestir la toga.

Interrogat sobre si defensaria alguns dels complicats en els successos de Madrid, manifestà que fins ara no ha estat requerit en tal sentit.

— No em sedueix la defensa dels conspiradors monàrquics; però, abans que tot, està la meva obligació d'advocat.

En opinió del senyor Bergamín, el general Sanjurjo estaba convençut que seria afusellat, i per això curà d'arranjar els seus assumptes.

Interrogat el senyor Bergamín sobre si és cert que Sanjurjo s'ha casat en segones núpcies, manifestà que és molt possible que no hagi fet amb la senyoreta Taverner. De més, afegí: Això és un assumpte sentimental i privat que cal respectar.

Preguntat respecte a si Sanjurjo actuà en el complot amb caràcter monàrquic, digué el senyor Bergamín:

— No; el seu propòsit fou crear una Junta o Directori perquè es dissolgués el Parlament i es convoquessin noves eleccions. El senyor Lerroux sap perfectament que Sanjurjo no realitzà cap complot monàrquic.

Afegí el senyor Bergamín que Sanjurjo hauria preferit que l'haguéssin fusellat abans que estar sotmès a una reclusió perpètua; però el defensor tenia l'obligació de defensar el seu patrocinat, i ho ha aconseguit.

Aviat començaran les deportacions a Villa Cisneros

Entre els que seran deportats primer hi ha persones molt conegudes

Madrid, 28. — Per conducte autoritzat sabem que a la Direcció General de Seguretat s'està procedint amb tota escrupulositat i detingudament a l'examen dels expedients personals de cadascun dels individus que, per trobar-se afectats per la Llei de defensa de la República, seran deportats a Villa Cisneros molt aviat. Hom ignora, per ara, quí són els primers la deportació dels quals ha estat acordada; des d'ara, però, podem assegurar que entre ells hi ha algunes persones els noms de les quals són coneguts a bastament.

Declaracions del senyor Albornoz

Madrid, 28. — Preguntat el senyor Albornoz sobre el decret de jubilació de funcionaris de la magistratura i carrera fiscal, ha manifestat que es tracta d'un altre decret més de la tasca començada pel nou règim en el que fa referència a la magistratura.

Esmenta els decrets sobre les categories i ascensos dins la carrera judicial, en els quals s'estableix una sola categoria de jutges d'instrucció, regulant per a l'ascens concursos, oposicions i antiguitat per als funcionaris, i ingrés per torn lliure. Això darrer ha donat un resultat excellent, especialment al Suprem, com s'ha vist en les darreres actuacions d'aquest alt tribunal.

Nega que dins la magistratura hagi hagut lluita contra la República, puix que la quasi totalitat de funcionaris han donat un admirable exemple d'adhesió al règim, però els temps nous exigeixen certes modalitats completament noves per tal d'evitar resistències que hom no pot tolerar.

Recorda, també, les lluites dels primers temps de la tercera República Francesa entre el Govern i la magistratura, i que varen donar lloc a què Thiers donés en un sol dia sis-centes dimissions a altres tants magistrats i jutges de França.

Esmentant l'indult del general Sanjurjo, diu que en el Govern hi ha homes que han lluitat durant trenta anys contra la pena de mort, i ara no podien mancar a les seves conviccions. Per altra part, la pena de mort no és exemplar, com es demostrà en el segle XIX, especialment en l'època del terror. Hi ha hagut, indubtablement, una massa d'opinió, però, en el cas que l'execució s'hagués portat a cap, hauria estat la primera que hauria reaccionat en sentit oposat.

Acaba dient que malgrat la insensatesa que ha demostrat, Sanjurjo no era pas el pitjor enemic de la República.

Manifestacions del senyor Martínez de Aragon

Madrid, 28. — El Fiscal de la República, senyor Martínez de Aragon, ha manifestat que, degut al volum del sumari dels successos de Madrid i de Sevilla, opina que no continuaran els processos per judici sumaríssim. Creu que hi haurà dues vistes: una pels successos de Madrid, Alcalà d'Henares i Tetuan de les Victòries, i un altra pels de Sevilla Xereç i Granada, per l'actuació del general Gonzàlez Carrasco. En conjunt hi ha uns cent cinquanta processats, i els judicis s'hauran de fer durant la primera quinzena de setembre. El sumari pels successos de Madrid es podrà donar per acabat els primers dies del mes que ve. El cap de la sublevació fou el general Barrera, per la pràctica que tenia d'aquestes coses i pel seu coneixement de l'actuació de la policia, adquirida a Barcelona durant el temps del seu comanament. No creu que el general Barrera hagi fugit a l'estranger, sinó que encara és a Barcelona, i per això hom el cerca activament.

Manifestacions del president de la Sala sisena del Tribunal Suprem

Madrid, 28. — El president de la Sala sisena del Suprem, senyor Marian Gómez, ha dit que el sumari de Sevilla, després del judici sumaríssim contra l'ex-general Sanjurjo, el seguéix el jutge senyor Dimes Camarero. A Sevilla hi ha nombrosos processats, tots ells sotmesos a judici ordinari. El magistrat senyor Iglésias del Portal segueix instruint el sumari pels successos de Madrid i Alcalà d'Henares. Quan estigui acabat serà el moment de determinar el procediment a seguir. Fins ara el procés és tramitat amb caràcter de sumaríssim, però la llei permet que es transformi en ordinari per a tots o alguns dels processats. La Sala ho determinarà en el moment oportú.

El sumari que instrueix el senyor Iglésias passa dels mil folis, i serà objecte d'un examen acurat per part dels magistrats de la Sala sisena.

El senyor Marian Gòmez considera prematur de donar els noms dels encartats damunt els quals recaigui una responsabilitat major. Poden ésser sotmesos a judici sumaríssim aquells que cometeren un delicte flagrant que mereixi la pena de mort o de reclusió perpètua. Sembla que hi ha alguns processats que es troben en aquest cas, però la Sala no ha pot determinar fins que tingui coneixement de les diligències sumarials. Creu, també, el senyor Gòmez, que en aquest procés apareixen responsabilitats greus. La Sala actuarà, naturalment, amb una gran urgència. Veu difícil de concretar la data de celebració dels judici pels successos de Madrid i de Sevilla, principalment d'aquests darrers per la molta extensió, i tampoc no pot assenyalar-se el procediment a seguir fins que sigui conegut el sumari. La duració del judici pels successos de Madrid serà bastant més llarga que per la vista contra Sanjurjo. Se celebrarà a la mateixa Sala, a la qual fou celebrat el judici anterior.

Tingué tres moments de gran emoció durant la vista de la causa: el primer, en asseure's Sanjurjo al banquet dels acusats, l'home que pogué ésser l'espasa de la República si no hagués sofert aquesta equivocació tremenda; quan signà la sentència, que fou d'amargura, i el moment de rebre la notícia de l'indult, que li produí una gran alegria. L'iniciador de l'indult fou el propi Azaña, malgrat saber que si hagués triomfat el moviment ell hauria estat la primera víctima. La pena de mort existeix *in jure*, com existeix a França.

El senyor Gòmez creu que els sublevats comptaven amb una ramificació puixant entre l'element civil, figurant-hi molts aristòcrates i possiblement funcionaris. La depuració de l'Administració és necessària. Quant a la policia, compleix el seu deure, però cal dotar-la de mitjans que la facin perfecta.

Acabà dient el senyor Gòmez que la principal figura dels successos fou el general Barrera, i que per això va fugir.

Els detinguts dels darrers successos

Madrid, 28. — A presons militars hi ha divuit generals, cinc caps i deu oficials i set presos per la militarada passada. Probablement seran traslladats aviat a la Presó model el senyor Garcia de la Herranz, el senyor Infantes i el senyor Just Sanjurjo, per haver perdut llurs condicions d'oficials de l'exèrcit. Amb tot, podria ésser que Garcia de la Herranz i Infantes fossin traslladats a una penitenciària en lloc d'ésser duts a la Presó model.

MADRID

Allò que publica la «Gaceta»

Madrid, 28. — La *Gaceta* d'avui publica un decret disposant la separació de l'exèrcit del tinent general Josep Sanjurjo.

Per un altre decret es disposa el passi a la reserva, per haver complert l'edat reglamentària, del general Ruiz Fornells, sots-secretari de Guerra.

També publica un decret d'Hisende autoritzant el ministre del Departament per a emetre en una o diverses vegades Deute amortitzable de l'Estat, i el valor nominal emès no podrà excedir de la quantitat necessària per a obtenir la seva negociació, 400 milions de pessetes, i en cap cas passi de la suma total de 420 milions, per a ésser aplicat exclusivament al pla de construcció d'Escoles.

Ordre autoritzant al bisbe de Barcelona perquè pugui efectuar la venda de terrenys on està situada l'església del Port.

Ordre del Ministeri del Treball disposant que es constitueixi a Barcelona, amb jurisdicció local, la Secció de fabricació de pa de luxe, dintre del Jurat mixte de la Indústria de l'Alimentació.

El proper viatge del President de la República

Madrid, 28. — Passat demà emprendrà el seu viatge a Priego el senyor Alcalà-Zamora, acompanyat dels seus ajudants de camp.

El dia 6 inaugurarà a Còrdova el Sindicat Ferroviari, acte al qual assistirà segurament el ministre d'Obres públiques, i emprendrà seguidament en seu retorn a Madrid.

Romandrà en aquesta capital tres o quatre dies, i presidirà segurament algun Consell de Ministres. Més tard emprendrà el seu viatge a Sant Sebastian.

ESTRANGER

Els grans conflictes obrers

Ha començat la vaga dels filadors del Lancashire, i han deixat el treball més de 150 mil obrers

Londres, 28. — Les alternatives que han vingut seguint els industrials del Lancashire des que es va imposar el pla de recionalització derivat de les necessitats d'abaratir el cost de la producció amb l'intent de poder mantenir el predomini dels teixits anglesos exercit en alguns grans centres consumidors del món, ha vingut a produir, com ja es temia, una gravosíssima crisi, les conseqüències de la qual es fa difícil de preveure, donada l'extensió que ha assolit el conflicte en la seva iniciació.

Les Trade-Unions donaran segurament el seu ajut als filadors, i com que per la seva part estan disposades les Federacions patronals a mantenir els principis de racionalització que estimen indispensables perquè es pugui arribar a la solució salvadora que necessita la indústria tèxtil, s'estima com a cosa molt greu el conflicte plantejat.

Els patrons es decanten a mecanitzar la producció per tal de reduir la mà d'obra, i pretenen, a més, reduir els jornals. Els esforços que ha realitzat el lord major de Manchester per a evitar el conflicte han resultat infructuosos. Han estat circulades les ordres de vaga, que han acatat els obrers, i n'han abandonat el treball més de 150,000, dels 200,000 que composen el cens.

Mollison ha sortit cap a Europa

Nova Iork, 28. — L'aviador Mollison ha sortit de Roosevelt Field a les 11.50, hora local, per tal d'efectuar la primera etapa del seu raid de retorn a Europa.

Revolució a Xile

Santiago de Xile, 28. — Comuniquen de Quito que el moviment a la vegada militar i obrer que ha esclatat a la capital, ha proclamat al senyor Bonifaz President de la República. La resta del país roman indecisa.

El senyor Bonifaz ha dissolt el Parlament; aquest es reunirà a Riobamba, sota la presidència del ministre de la Guerra. — Fabra.

El programa econòmic de von Papen

Munster, 28. — En un discurs que ha pronunciat al Congrés dels camperols westphalians, el cancceller Von Papen s'ha declarat fidel a la Constitució.

Ha negat a Hitler el dret d'atribuir-se la representació de tot el poble alemany, i afegí que solament pot tenir aqueixa pretensió aquell que respecti tothora les lleis.

Després, el canceller exposà el programa econòmic del Govern, que comporta l'ajut a l'agricultura; l'acabament del període de deflació; la lluita contra l'atur forçós, mitjançant la realització d'un pla d'obres públiques de gran volada; la represa dels negocis, i l'aplicació d'altres mesures per a les quals preveu que caldrà emprar una suma de 2,000.000,000.

Acabà dient que el Govern combatrà qualsevol partit que pugui amenaçar la realització d'aquesta obra, i invitant al poble a prestar la seva ajuda al Govern per a la realització de les mesures projectades.

SUCCESSOS

Intent d'agressió a un inspector de circulació

Ahir al matí un xofer de servei públic fou requerit per un inspector de la Comissió de Circulació de l'Ajuntament per tal que anés al Dipòsit municipal des del moll, on es trobava l'auto-taxis, segons sembla perquè mancava a les ordres sobre circulació.

El xofer allegà que havia de deixar en una casa del carrer de Muntaner, el passatger que conduïa, a la qual cosa l'inspector accedí.

Un cop al carrer de Muntaner, el xofer volgué seguir el seu camí, i en veure que l'inspector s'hi oposava continuà fins un garatge del carrer d'Aribau, on el xofer cridà els seus companys. En sortir, tots ells tractaren d'agredir l'inspector, i aquest s'hagué de defensar treient-se un revòlver.

Tots els protagonistes foren posats a la disposició del Jutjat de guàrdia. Després de declarar, quedaren en llibertat.

Un detingut

A instàncies de Giussepe Correa, fou detingut Lluís Carreté i Martí, per haver-lo reconegut com a un dels que, el passat dia 26, al carrer de Santa Madrona li timaren 1,000 francs i 200 pessetes.

DARRERA HORA

Reunió del Directori d'Esquerra Republicana de Catalunya

A l'hora de tancar aquesta edició segueix reunit al local de la Secretaria d'Esquerra Republicana de Catalunya el Comitè executiu del Partit, per examinar l'acord pres aquesta setmana pel Comitè comarcal respecte a l'actuació de certs regidors del partit.

Sembla que avui mateix es facilitarà a la premsa una nota, i es donarà compte de la resolució que s'acordi en aquesta reunió.

DARRERS AVENÇOS CIENTÍFICS I LES SEVES COMPLICACIONS
BLENORRAGIA
CURA RADICAL, PER CRÓNIQUES QUE SIGUIN
Rbla. del Mig, 15
Davant carrer Unió
De 10 a 1 i de 4 a 9
festius de 10 a 1

✝

EL SENYOR

Servand Fernàndez-Victòrio i Cociña

ADVOCAT

Ha mort el dia 28 del mes que som, a l'edat de 53 anys, després d'haver rebut els Auxilis espirituals i la Benedicció apostòlica

A. C. S.

El seus apesarats: vídua senyora Joana Sàenz de Hermúa; fills Acàcia, vídua de Carbó, Joan Josep, Maria dels Dolors i Servand; néts; germans; cunyats; tia; cosins; nebots, i família tota, demanen a llurs amics i coneguts la caritat d'una oració i els preguen que concorrin a la casa mortuòria, Claris, 99, avui, dilluns, a dos quarts de quatre de la tarda, per tal d'acompanyar el cadàver a l'església parroquial de la Concepció i després al cementiri de Sant Gervasi.

Per voluntat expressa del difunt, no es convida particularment ni seran admeses corones.

Barcelona, agost de 1932

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

L'italià Meini triomfa en la cursa València - Alcoi - València. - Antoni Gràcia guanya el Tomb a Sans a peu.- Francesc Panisello i Manuel Baró guanyen les proves ciclistes de Granollers i Ripollet.- Ricard Ferrando aconsegueix el primer lloc del sisè Campionat de Manresa.-Ernest Vidal, "Norton", Aranda, "Rudge" i Picas, "Motosacoche", vencedors de la I Cursa en la Costa de Vilassar.

BOXA

DIMECRES VINENT AL «NUEVO MUNDO»

DOS BOXADORS QUE HAN SABUT ELEVAR A GRAN ALÇARIA EL NOM DE LA BOXA HISPANO A AMERICA

La vetllada propera el seu combat de fons serà la segona sortida als nostres rings de dos homes que han sabut elevar a gran alçària el nom de la boxa hispano a Amèrica.

Aquests són Martí Oroz, prou conegut dels nostres aficionats, i Sadur-Tiberio, que en el seu debut a Barcelona demostrà que bé pot esperar detentar el títol de campió de la seva categoria.

El combat s'efectuarà al límit del pes welter, ja que ambdós tenen interès en no passar d'aquesta categoria a fi que el vencedor d'aquest encontre pugui aspirar a la challenge per al campionat.

En el combat de semifons efectuarà la seva reaparició als nostres rings després de la seva victoriosa «tournée» el batallador pes lleuger Tormo.

Tormo, durant la seva estada a l'estranger ha guanyat homes de gran categoria, com ho prova haver arribat a efectuar el combat de fons a París amb el conegut Wuillamy. Malgrat haver estat batut molt just als punts en aquest combat, la crítica reconegué en ell un gran valor pugilístic.

Tormo, a la seva sortida de Barcelona, era ja de totes maneres un púgil que feia preveure en ell una esperança, i un dels seus últims combats fou el celebrat a Vigo contra Bartos i davant Torres a Barcelona.

El seu adversari serà Llanguas, el qual, després de les seves últimes victòries, cal considerar-lo com dels millors lleugers.

A vuit represes Martínez de la Torrassa serà acarat amb Habir, campió de Catalunya.

HIPIQUES

A CAUSA DEL MAL TEMPS CALGUE SUSPENDRE LA INAUGURACIO DE L'HIPODROM DE LES CORTS

LA REUNIO DE DIJOUS VINENT

Ahir, a causa de la pluja, i per haver quedat en mal estat la pista, els comissaris resolgueren suspendre la cursa inaugural de l'Hipòdrom de Les Corts. La reunió tindrà lloc dijous vinent.

El programa de curses i la relació dels cavalls inscrits seran els mateixos que havien estat anunciats per a ahir. En el programa hi ha el Premi Barcelona Esport, Handicap, cursa lliure, el premi Anglaterra, handicap, Venda, el Premi Pi i Margall, Premi Yes Coquette i el Premi Grippeminaud.

En el conjunt de les cinc curses figuren inscrits trenta-tres cavalls, xifra igualada poques vegades en curses d'aquesta especialitat celebrades a Barcelona.

Entre els cavalls inscrits hi ha «Jaumet I» i «Careto» com a favorits del Premi Barcelona Esport; «Conde» i «Amor», per al Premi Pi i Margall; «Romilli» i «Vlan», en el premi Anglaterra; «D'Artagnan» i «Violette Blanche» en el Premi Grippeminaud, i «Boulogne» i «Dun-le-roi», en el premi Yes Coquette.

ATLETISME

ANTONI GRACIA, GUANYADOR DE LA CURSA A PEU A SANS

JOSEP MARTINEZ, CAMPIO LOCAL

Ahir pel matí va celebrar-se la cursa a peu a Sans, damunt d'un roda, d'uns 5 quilòmetres. La lluita va ésser entre Antoni Gràcia, Angel Mur i Francesc Clemente. A pocs metres de l'arribada, el primer es va destacar dels seus seguidors. També és de remarcar la tascadeldebutant Josep Martínez, qui féu una excel·lent carrera.

L'organització bona. Coadjuvaren a la tasca els antics elements del Sans, Orero, Caminals, Esteve, Peiras i d'altres, acompanyats del directiu sansense Mira.

CLASSIFICACIO GENERAL

Antoni Gràcia, senior, del Club Esportiu Espanyol, en 18 m.

Angel Mur, senior, del C. E. Espanyol, en 18 m. 12 s.

Francesc Clemente, senior, del Club Esportiu Júpiter, en 18 m. 20 s.

Antoni Segura, senior, independent, en 18 m. 30 s.

Josep Pons, neòfit, del Batalló de Muntanya, en 19 m.

Badia, Menbrado, Bòria, Martínez, Rodríguez, Navarro, Ventura, Sors, Canals, Polo, Suñé, Inglés, Campos, Alvaro, Cot, Lòpez, Sat, Figuesas, Coll, Berenguer, Solé, Montalban, Camí, Gilvert, Feliu, Solsona, Rovira, Monferret, Iñesta, Sòrias, Badia, Masdeu, Jorba, Sangüesa, Tornos, Pedro, Artal, Madrid, Burrull, Calafell, Sebollero, Dalmau, Serra, Claverias i Esteller.

Per equips

Júpiter, 39 punts.
Pensament, 69 punts.
Aire Lliure, 76 punts.
Barcelona, 88 punts.
Sans, 95 punts.
Sarrià Esportiu, 101 punts.

Campió social

Josep Martínez.

Waters Cardona. Vergara, 1

NATACIÓ

UN CAMPIO HOLANDES TRAVESSA NEDANT LES CATARATES DEL NIAGARA

París, 28. — El tinent Van Rhyn, campió olímpic de natació, holandès, produí un veritable terror en una multitud formada per centenars de persones quan el veieren llançar-se a les catarates del Niàgara, per tal de travessar-les nedant.

S'aixecà una formidable cridòria per a intentar dissuadir-lo i fer-li comprendre l'imminent perill de mort al qual es lliurava. El tinent Van Rhyn no en féu cas. Al cap de poca estona, aparegué al cap d'avall de les catarates. Semblava impossible que se salvés de la mort.

Com que està prohibit nedar a la zona de les catarates, un policia el detingué i el declarà incurs en mancament, que serà sancionat d'acord a la llei.

MOTORISME

LA PRIMERA CURSA EN LA COSTA DE SANT GENIS DE VILASSAR

La «Rudge», en 250 cc.; Vidal E., amb «Norton»; Aranda, damunt d'una «Rudge», i Picas, sobre «Motosacoche», vencedors

Ahir va celebrar-se aquesta cursa de la Costa de Sant Genís de Vilassar i resultà un èxit.

Els resultats foren:

Classificació oficial

Motocicletes fins 250 cc. — 1, X. X., «Rudge», 1 m. 40 s., a un promedi de 82'800 quilòmetres per hora; 2, Emili Tintoré, «Dunelt», 1 m. 48 s.; 3, J. M. B., «Dunelt», 1 m. 52 s.; 4, Miquel Mates, «A. J. S.», 1 m. 58 s. 2/5, i 5, X. X., «Simó», 2 m. 18 s. 2/5.

Motocicletes fins 350 cc. — 1, Ernest Vidal, «Norton», 1 m. 20 s., a un promedi de 103'500 quilòmetres per hora; 2, Josep Sant, «Rudge», 1 m. 30 s. 3/5; 3, Jesús Nogué, «B.S.A.», 1 m. 43 s. 1/5, i 4, X. X., «T. T.», 1 m. 48 s. 1/5.

Motocicletes fins 500 cc. i superiors. — 1, Ferran Aranda, «Rudge», 1 m. 16 s. 1/5, a un promedi de 108'660 quilòmetres per hora» 2, Manuel Alegre, «Rudge», 1 m. 24 s.; 3, J. A. M., «B. S. A.», 1 m. 26 s. 2/5, i 4, Craker, «Norton», 1 m. 37 s.

Sidecars. — 1, Climent Piques, «Motosacoche», 1 m. 42 s. 1/5, a un promedi de 81'017 quilòmetres per hora; 2, Amat Ramos, «B. S. A.», 1 m. 46 s. 1/5; 3, Josep M.ª Mas, «D», 1 m. 48 s. 3/5; 4, Frederic Viñals, «Norton», 2 m. 02 s., i 5, X. X., «X. X.», 2 m. 20 s. 1/5.

REM

DAVANT ELS CAMPIONATS D'EUROPA

Divendres proppassat marxà, en automòbil, cap a Trieste, per tal de continuar en tren fins Belgrad, un equip d'outriggers a quatre, designat per la Federació Espanyola, per a participar en els Campionats d'Europa que es celebraran els dies 3, 4 i 5 de setembre a Iugoslàvia. Aquest equip abona una part de les despeses del seu desplaçament.

Llegim el manifest de la Federació Espanyola «para dejar las cosas en su lugar», on s'hi diu que el no atendre la inscripció per al Campionat, presentada per l'equip campió, fou perquè la seva inscripció s'havia de formular a Berna, el dia 22, i que l'únic equip inscrit era, per tant, el representant oficial.

Ens sembla precipitada aquesta inscripció, car no foren anunciades les corresponents eliminatòries, i hom no ha comptat amb l'equip campió, que és el que calia designar per a representar Espanya.

Trobem bé el lliurar, abans del dia 22, la inscripció d'Espanya a Berna. S'havia de tenir en compte, però, que fins quaranta-vuit hores abans de la celebració de les regates hom pot modificar el nom dels tripulants. Essent així es podien efectuar les eliminatòries sol·licitades pels campions al seu retorn de les regates de Portugal. — *Tim.*

STANDARD
8 HP. ANGLES
AUTOMÒBILS, S. A.
Còrsega, 302

NATACIÓ

LA NEDADORA SUISSA RUTH LITZIG HA BATUT EL RECORD MUNDIAL DE PERMANENCIA A L'AIGUA

Dortmund, 28. — La nedadora Ruth Litzig, campiona suïssa de natació, ha batut el rècord mundial de permanència a l'aigua, nedant sense descans durant 73 hores i 47 minuts.

El rècord anterior el tenia l'anglesa MercèGleitze, amb 72 hores i 9 minuts.

Més de vint mil espectadors presenciaren aquesta prova i aclamaren la nedadora suïssa.

Ahir varen arribar els olímpics espanyols

Ahir al matí varen retornar de Los Angeles, per França, els senyors Amat i Bagaria, coneguts esportius catalans que, junt amb d'altres elements madrilenys, han ostentatla representació d'Espanya als Jocs Olímpics de Los Angeles.

A l'estació, per tal de rebre'ls, es congregaren nombrosos representants d'entitats esportives i amics particulars dels viatgers, els quals feren entusiastes manifestacions de simpatia al moment de l'arribada.

El senyor Jaume Güell, en nom del Comitè Olímpic Espanyol, els saludà i els donà la benvinguda, i felicità d'una manera especial el senyor Amat per la seva actuació, que féu possible que el pavelló espanyol onegés a l'Estadi.

Els viatgers es mostren encisats del viatge que han realitzat, i alaben l'organització dels Jocs Olímpics d'enguany.

EL GRAN PREMI DE SANT SEBASTIAN

San Sebastian, 28. — Ha estat disputat el Gran Premi de Sant Sebastian, dotat amb 10,000 ptes. Dels quinze cavalls inscrits, se'n presentaren cinc. Vencé «Rrepel», de l'eugassada nacional muntada per Prelli. En segon lloc, «Stela», de la Comtessa de Sant Martí d'Hoyos. Les travesses a guanyador es pagaren a 8 ptes. i mitja.

CICLISME

DAVANT ELS CAMPIONATS DEL MON

Roma, 28. — Els corredors que demà participaran al campionat del món de fons per carretera, s'entrenaren tots, àdhuc el francès Leducq, el qual arribà en avió. Dels corredors espanyols, el que millor efecte va produir fou Montero, que pujà la costa del Papa a un tren fortíssim. Els catalans Canyardo i Campamà semblaren més fluixos. L'afavorit segueix essent l'italià Learco Guerra.

XIV TOMB PER CATALUNYA I GRAN PREMI GENERALITAT

A 116 ARRIBEN ELS INSCRITS A DRETS SENCILLS. HOM ESPERA ENCARA LA INSCRIPCIO D'EZQUERRA, DERMIT, CEPEDA I D'ALTRES

CANARDO NO SERA FORFAIT, NI L'EQUIP ORBEA TAMPOC A ROMA, PER CAPTURAR ELS MILLORS ROUTIERS PARTICIPANTS AL CAMPIONAT DEL MON

La Societat Ciclista Bilbaïna collabora amb marcat interès a favor del Tomba Catalunya. Darrerament anuncia que els seus corredors Ezquerra, Cepeda i Dermit estan decidits a prendre part si troben una mica d'ajut en l'organització, tota vegada que les despeses de desplaçament i de carrera són crescudes.

Per altra part, Frederic Ezquerra escriu que s'arreglerarà amb plaer si troba algun constructor català que l'ajudi, car la seva marca d'Eibar, G. A. C. — que és la mateixa que equipa Dermit i Cepeda — es desentén del Tomb a Catalunya.

La U. E. de Sans, desitjant facilitar el desplaçament d'aquests corredors, però ferma en el seu criteri de no concedir subvencions, car per a substituir-les va crear els premis especials per grups, es preocupa de trobar l'ajut que sol·liciten els susdits routiers, i pensa en solucions que no puguin sentar mai el precedent funest de les subvencions, que impossibilitarien futures organitzacions.

D'una part ha rebut un valuós oferiment : la Secció Esportiva de la Casa del Poble de Reus es brinda a organitzar una cursa per al vinent dijous, dia 1, amb premis especials per als corredors que participin en el Tomb.

Els constructors catalans, que abans que res desitgen laborar pel prestigi de la gran cursa catalana, també faran el seu. Molt difícil serà que les justes aspiracions dels corredors Ezquerra, Cepeda i Dermit, que malgrat de desentedre's de la seva marca, volen prendre part en el Tomb i fer honor a Catalunya, no es puguin atendre.

* * *

Cañardo no serà forfait, teniur per segur que el gran campió prendrà la sortida, ens diu un gran aficionat sansense. El Tomb i Cañardo es deuen mútuament l'un a l'altre. No creiem que després de la tasca portada a terme per la U. E. de Sans durant aquesta temporada, organitzant curses a cada moment, es vegi avui desfallida pels vertaders beneficiats.

* * *

Josep Soler, el vice-president de la Comissió Ciclista de Sans, en sortir cap a Roma, com a delegat de la U. V. E., va dir:

— Faré els possibles perquè els millors homes del Campionat del món prenguin part al Tomb a Catalunya.

MOTOS-CICLES-ESPORTS
SANROMÀ
Balmes, 62 :: BARCELONA

AL VELODROM

Capdevila, Treserres i Plans, en un match revenja darrera moto 50 km. a l'americana

Aquesta revenja ve a donar satisfacció als desigs dels aficionats. La cursa del dijous passat fou massa interessant perquè ara es desaprofiti l'oportunitat de donar al públic el que té dret a presenciar.

I com sigui que hi ha gran desigs d'aplaudir els Benages, Valent, Membrado, Zamora, Rovira, Blanco, Monreal, etc., figurarà també al programa una cursa de 50 km. a l'americana, que, en homenatge al gran aficionat Josep Montpeó, veterà artífex de la preponderància ciclista a Catalunya, portarà el seu nom. Aquesta cursa estarà limitada a deu equips, i els primers que s'han inscrit són : Zamora-Rovira, Blanco-Sucarrats, Membrado-Benages, Monreal-Valent, Tudela-Lloret i Romeu-Ciriá.

CICLISME

CURSA CICLISTA ALCOI-VALENCIA

València, 28. — Amb assistència de la majoria dels millors corredors espanyols i alguns estrangers que prengueren part a la prova Barcelona-Madrid, se celebrà ahir la cursa València-Alcoi, en la qual es disputà una copa del President de la República i el gran Premi de Bambú. El recorregut era de 200'5 km.

Dels trenta-vuit corredors inscrits solament mancaren a la sortida tres.

Hom donà la sortida neutralitzada al Passeig de Castelar, i a les 4.55 els corredors prengueren la sortida oficial. La prova no tingué interès. Marxaren els corredors a tren lent, i fou el primer en emprendre el retorn Meini, seguit d'Albiñana. La tornada fou molt dolenta. Es retiraren Cepeda i Nicolau; el primer per sofrir lesions en caure, i el mallorquí per trencar-se-li la màquina.

L'arribada tingué lloc a l'Alameda, on entraren la majoria dels corredors en escamot, i vencé a l'sprint l'italià Meini, qui trigà 8 h. 35 m. 40 s,. guanyant la copa del President i 150 pessetes. En segon lloc es classificà Pasqual Martínez; tercer, Salvador Cardona; quart, Figueres; cinquè, Martínez; sisè, Paulo; setè, Vicenç Albiñana; vuitè, Giménez; novè, Elvir Rodríguez, i desè, Frederic Esquerra. En onzè lloc es classificà Vicenç Vachero, tots en igual temps. La velocitat mitja fou de 26'5 km.

EL CAMPIONAT DE MANRESA

Amb motiu de la Festa major de Manresa es va córrer el sisè campionat de Manresa, lliure per totes les categories.

A les 8.30 es va donar la sortida, i no hi va haver res de nou fins al tros de Puiggròs a Berga, en el qual es desféu l'escamot. A la tornada a Manresa s'han tornat a agafar tots, i han arribat a la meta amb un escamot de quinze corredors.

La classificació fou així:

Ricard Ferrando, en 4 h. 44 m., a un promedi de 28 per hora.

Joaquim Tudela, a mitja roda.

Juli Borràs, a mitja roda.

Ex-equo : Casamada, Mesa, Gubert, Monreal, Forn, Segura, Llimargas, Llumí, Labrador, Espinal, Vendrell i Garcia.

Per equips triomfà el C. C. Sant Martí.

TENNIS

Sant Sebastian, 28. — El match interclubs entre San Sebastian i Bordeus ha estat guanyat per Sant Sebastian, per 7 victòries contre 3.

LA CARRERA DE RIPOLLET

La colla ciclista Victòria organitzà, amb motiu de la Festa major de Ripollet, una cursa sobre un rodal de 70 km., amb sortida de Ripollet, i passant per Sabadell, Sant Feliu, Llissà, Mollet i tornada a Ripollet, davant del local de la colla, carrer de Fermí Galan.

Sortiren cinquanta-quatre corredors, i arribaren a la meta, a l'esprintada, un gros escamot.

El primer de la classificació fou Manuel Baró, del C. C. Gràcia, en 2 h. 37 m., seguit de Assenci Lòpez, del Poble Nou, i Ramon Delgado.

Els altres, per aquest ordre : Francesc Camasco, Josep Solà, Esteve Ginès, Minguell, Cazorla, Mercadé Cusidó, Palomeres, i Navisas.

El guanyador de la copa de l'Ajuntament fou Francesc Cazorla, seguit dels locals Mercadé, Cusidó, etc.

Per equips, guanyà la Colla Victòria.

FRANCESC PANISELLO GUANYA AL SPRINT LA CURSA DEL FOMENT CICLISTA GRANOLLERI

Amb motiu de la Festa major de Granollers es corregué, ahir, al matí, una cursa ciclista reservada a neòfits i corredors de tercera categoria, organitzada pel Foment Ciclista Granollerí, patrocinada per la casa Cicles Hernàndez.

A les nou en punt del matí es donà la sortida a quaranta corredors, que feren el següent circuit, que comprenia 100 quilòmetres : Granollers, Vilanova de la Roca, Montornès, Sant Fost, Mollet, Caldes de Montbui, Sant Feliu de Codines, La Garriga, Granollers, La Roca, encreuament d'Argentona, Can Bordoy, Llinàs, Cardedeu i Granollers.

La cursa es portà, en general, a un tren molt viu, i a la majoria d'ella formaven l'escamot de cap un gran nombre de corredors. De sortida no hi hagué cap variació fins a la pujada de Sant Feliu de Codines, on el pilot capdavanter apretà de ferm, i quedà reduït a quatre corredors. Francesc Payà s'adjudicà la prima oferta al primer que arribés al cim. A la baixada es tornà a formar un pilot d'una vintena de corredors, que en passar per Granollers el menava el guanyador de la cursa Panisello, qui s'adjudicà la prima de la dita ciutat.

La pujada de Can Bordoy i Parpers tornà a aclarir les posicions, i quedaren definitivament en primer lloc vuit corredors que es presentaren a la vista de la meta, i allí Panisello, en vistosíssim sprint, molt aplaudit pel nombrós públic que presencià l'arribada, s'adjudicà la cursa.

Ens resta sols agrair a l'entusiasta esportman senyor Riera la seva gentilesa de portar-nos en el seu Citroen, des d'on poguérem presenciar còmodament totes les incidèndies de la cursa.

La classificació quedà establerta així:

1.r, Francesc Panisello, Club Ciclista de Gràcia, tercera categoria, 100 quilòmetres en 3 h. 6 m.

2.n, Francesc Payà, tercera categoria, Agrupació Ciclista Germanor, a una roda.

3.r Francesc Baulenas; 4.t, Alfons Garcia; Antoni Villa; Pere Homs, Fermí Roca; Josep Borrell; Rafael Martínez, etc., fins a trenta classificats

Classificació neòfits : Josep Borrell; Rafael Martínez; Francesc Borell.

Classificació local : Antoni Villa; Cortines; Colomer.

L'organització, excel·lent.

Informació estrangera

CAMPIONAT DEL MON DE DIRT-TRAK

París, 28. — Dirt-Trak : El campionat del món, que ha estat disputat en el velòdrom de Buffalo, d'aquesta capital, ha estat guanyat per l'australià Bluey.

CHALLENGE EUROPEU D'AVIONS

Berlín, 28. — El premi que havia estat ofert pel president de l'Aero Club de França al que conseguís triomfar en la challenge europea d'avions de turisme, ha estat guanyat pel polac Zwirko. — Fabra.

LA PARIS-VICHY

TRUEBA EN VUITÈ LLOC

Vichy, 28. — S'ha celebrat l'anunciada cursa ciclista París-Vichy, que tenia un recorregut de 396 km.

Ha arribat en primer lloc Jean Bidot, en 11 h. 26 m. En segon lloc, Archimbaud.

El corredor espanyol Trueba va entrar en vuitè lloc. — Fabra.

LES GRANS LLUITES

S'HA SIGNAT UNA ENTRE SCHMELING I MICKEY WALKER PER CELEBRAR EL DIA 15 DEL MES ENTRANT

Nova York, 28. — Max Scmeling, ex-acmpió del món del pes pesat, i Mickey Walker han firmat un contracte per a enfrontar-se a l'Estadi de Madison Square Garden, en Queens, Long Island, la nit del dia 15 del mes vinent, per tal de determinar-li un adversari a Sharkey per al combat de juny de 1933 pel títal.

Encara que les negociacions es considerin ja tancades, la cerimònia de la "signatura oficial" s'anuncia per al vinent dijous.

La primera jornada del Campionat de Catalunya. El Barcelona triomfa del Sabadell per 7 a 1. L'Espanyol guanya al Sans per 4 a 2, i el Martinenc i el Júpiter triomfaren, de llurs adversaris, per la mínima diferència

BARCELONA, 7; SABADELL, 1

La inauguració de la temporada portà al camp de les Corts un bon contingent d'aficionats, malgrat la forta pluja que caigué poc abans de començar l'encontre. El camp oferia un brillant aspecte.

El partit, com diu el resultat amb gran eloqüència, fou fàcil per al Barcelona, el qual guanyà merescudament pel gros contingent de 7 a 1. No oferí, en efecte, l'equip sabadellenc la resistència d'altres ocasions, i això, afegit a la facilitat amb què el Barcelona marcà als principis del partit, tota vegada que el marcador als 26 minuts de joc ja assenyalava el resultat de 4 a 1 a favor seu, contribuí a la desmoralització del Sabadell, que a la segona part en moltes ocasions es veié clarament embotellat. Obtinguts pel Barcelona quatre gols a principis del partit, aquest estava ja decidit, i la lluita no tingué l'emoció d'un resultat incert. Es veieren, amb tot, bones jugades davant de la porta de Massip, qui es defensà com pogué dels atacs de la davantera de l'equip guanyador.

La superioritat del Barcelona fou clara, especialment en la davantera i la línia mitgera. Vidal, en canvi, donà en els moments de perill la sensació d'insegur, i a ell cal atribuir el gol marcat pels sabadellencs, a principis del partit. En la defensa, Alcoriza fou molt superior a Santfeliu, qui demostrà estar poc bregat en encontres d'envergadura. A la línia mitgera Martí fou el més regular: jugà un excel·lent partit. Arocha s'acredità com a xutador formidable; obtingué dos gols, imparables, en pocs moments. Lliurà bé les pilotes, però no estigué tan afortunat a la defensiva. De la davantera, el millor Samitier, rematador oportuníssim i bon conductor. El seguí en mèrits Parera, i els altres no desentonaren, ja que la línea en conjunt tingué una bona actuació.

Dels vençuts, Massip deturà amb encert alguns trets perillosos, però podia haver deturat un parell almenys dels gols que li marcaren. A la defensa, Oro superà Giner. Ponç fou el millor de la línia de mitjos, on flaquejà molt Duran, i del davant, Helguera i Bertran destacaren sobre llurs companys.

Arbitrà regularment el col·legiat senyor Arribas, i els equips s'arrenglerаren així : *Barcelona* : Vidal, Santfeliu, Alcoriza, Martí, Arocha, Pedrol, Piera, Bestit, Samitier, Ramon i Parera. *Sabadell* : Massip, Oro, Giner, Querol, Duran, Ponç, Helguera, Bertran, Miró, Calvet i Esteve.

Als dos minuts de joc s'apuntà el Barcelona el primer gol. Piera corregué la pilota fins a la línia de quic i centrà fluix, i entrà a la rematada Samitier, qui, d'un xut fulminant, que rebotà al pal, obtingué el punt.

No trigà a empatar el Sabadell: als deu minuts, la defensa del Barcelona es féu un garbuix, sortí en fals Vidal, i Miró rematà el gol.

Als quinze minuts de joc el Barcelona desempatà. Samitier, en rematar un corner tret per Parera, endinsà per segona vegada la pilota a la xarxa defensada per Massip. I, per fi, als vint-i-un i vint-i-sis minuts de joc, Arocha, de dos trets formidables a l'angle, completament imparables, obtingué el tercer i quart gol dels vencedors.

La segona part començà amb domini del Sabadell, però aviat reaccionà el Barcelona, i als nou minuts, un centre de Piera fou rematat a la xarxa amb gran oportunitat per Samitier, i valgué el cinquè gol al Barcelona. Als vint minuts, Bestit envià un tret des de lluny, que escapà de les mans del porter del Sabadell i valgué un altre gol a l'equip propietari del terreny. I per últim, als vint-i-tres minuts, una rematada de Parera, que també va interceptar malament Massip, donà al Barcelona el setè i darrer gol.

SANS, 2; ESPANYOL, 4

Amb el seu primer partit de Campionat amb l'Espanyol, celebrà, ahir, el Sans el seu primer partit d'entrada a la nova categoria, que serví de Diada del Club i d'inauguració del camp d'herba i la tribuna coberta. Els entusiastes de la barriada no regatejaren pas el seu concurs a la solemnitat futbolística, i el camp del Sans, ple a vessar, oferia, ja abans de començar el partit, un inmillorable aspecte.

La victòria de l'Espanyol fou merescuda, i reflecta exactament la seva superior actuació, però no li fou pas fàcil d'obtenir-la, puix que els jugadors del Sans amb gran d'entusiasme oferiren en tot moment gran resistència. El partit començà amb gran domini per part del Sans, que va sortir a un tren boig i obtingué el primer gol, per mitjà d'Escolà, als onze minuts de joc. Però aquest punt, en lloc d'amilanar l'equip blanc-blau, no féu sinó provocar la seva reacció, i, poc a poc, l'excel·lent tasca de la línia mitgera de l'equip guanyador va anar decantant el domini a favor seu. S'aprofità llavors l'Espanyol de la poca resistència que oferia el mig ala i defensa dret, i els avanços de Bosch aviat trobaren un bon rematador en Garreta, i en acabar el primer temps el marcador ja assenyalava 3 a 1 a favor de l'equip visitant, i el Sans estava molt a prop de desmoralitzar-se.

A principis de la segona part seguí dominant l'Espanyol, que obtingué el quart gol, però a partir d'aquest punt el Sans reaccionà i pogué dominar fins al final del partit; jogaren bé tots els seus elements, la qual cosa li permeté d'apuntar-se el segon gol, i la partida continuà a un tren formidable fins a la seva fi.

De l'Espanyol, Florença bé a la primera part, i molt valent, però quelcom nerviós, a la segona. La defensa, imprecisa. Els mitjos tots tres bregaren amb molt d'encert, i del davant, Bosch, que jugà excel·lentment d'extrem esquerra, com en els seus millors temps, seguit per Garreta.

Dels Sans, Zarranz féu un bon partit. La defensa Torredeflot superà a De Mur, que a la segona part millorà. Bertolin fou el més encertat del tercet del mig, i dels davanters, Escolà fou, sens dubte, el millor dels cinc, secundat per Mota.

Arbitrà el senyor Castarlenas, regularment bé, i els equips s'arrenglerаren així : *Espanyol* : Florença, Àrater, Pèrez, Trabal, Soler, Pauses, Prat, Edelmiro, Garreta, Redo i Bosch. *Sans* : Zarranz, De Mur, Torredeflot, Soligó, Burguete, Bartoliu, Gironès, Escola II, Escola I, Mota i Calzina.

Als onze minuts de joc, un centre de Calzina, fallat per Àrater, fou recollit per Escolà, qui, d'un tret fortíssim, obtingué el primer gol pel Sans. Deu minuts després, un centre ras de Bosch, que intentà desviar Zarranz, fou recollit per Garreta, qui afusellà l'empat. Als vint-i-nou minuts, Redó, de cap, cedí a Garreta, qui entrà el gol després de treure la bala de les mans de Zarranz. I per fi, als quaranta minuts, en una internada, Prat centrà retardat, i el propi Garreta s'apuntà el tercer. I poc després, encara el mateix davanter centre de l'Espanyol envià al pal un xut molt fort.

Als vint minuts del segon temps, un baibull dabant de la porta del Sans acabà amb un tret de Redó, que fou el quart gol de l'Espanyol. I per últim, als vint-i-dos minuts, Mota, recollint un out, xutà creuat i s'apuntà el segon punt pels seus. Abans d'acabar, Escolà II perdé una magnífica ocasió per marcar.

JUPITER, 2; PALAFRUGELL, 1

Aquest encontre, corresponent al campionat català, no aconseguí desvetllar gaire interès, puix que l'entrada de públic que es registrà al camp del popular cercle del Poble Nou no fou pas de les més nodrides.

El triomf es decantà favorablement al Júpiter, per 2 gols a 1, i encara que la victòria resultés per la mínima diferència, cal esmentar que l'equip local es meresqué en tot moment guanyar per un marge més nodrit de punts.

Els trenta primers minuts de joc foren de complet domini del Júpiter. Aquest equip comptà amb una ratlla de mitjos excel·lent, que cuidant molt bé la part ofensiva de llur tasca, féu imposar una precisa modalitat de joc ras, que no es veié corresposta per alguns de llurs davanters. Això féu que la tasca de la ratlla davantera fos quelcom deslluïda, unes voltes per la manca de rapidesa dels seus integrants i altres per la ineficàcia en remarcar infinitat d'ocasions que es presentaren per tal de provar el tir.

Als set minuts de joc, una combinació entre Pueyo i Parera originà un garbuig en front la porta del Palafrugell que resolgué Morales, d'un ràpid xut, que fou el primer gol del Júpiter. Quan més intens era el domini del Júpiter, una esprintada d'Avellí, coronada amb un centre molt just, fou rematat, d'una capcinada, per Miquel, i aconseguí el Palafrugell l'empat, als trenta minuts de joc. Mancaven un parell de minuts per arribar al descans, un corner contra el Palafrugell, tirat per Morales, fou rematat per Parera, qui aconseguí el gol de la victòria del Júpiter.

El segon temps no fou tan interessant com l'anterior. Continuà dominant el Júpiter, i llur davantera desaprofità novament algunes ocasions magnífiques per a marcar. A les acaballes, el Palafrugell aconseguí anivellar el domini, sense que ni un ni altre equip marquessin novament.

Les millors ratlles d'ambdós onzes foren les defensives.

Arbitrà, molt bé, el col·legiat senyor Comorera.

Els equips foren : *Júpiter* : Francàs, Claudio, Ibàñez, Font, Martí, Ortuño, Mas, Parera, Pueyo, Barceló i Morales. *Palafrugell* : Bru, Blanc, Colomer, Ponç, Castelló, Cabanes, Gorgònio, Espada, Miquel, Reixac i Avellí.

BADALONA, 0; MARTINENC, 1

Al camp del Badalona es jugà ahir, a la tarda, el primer partit del Campionat de Catalunya entre els propietaris del terreny i el Martinenc.

Com pot desprendre's del resultat, el matx fou àrduament disputat per ambdós equips, que lluitaren amb tot entusiasme per a fer-se amb els dos punts, essent en aquest sentit més afortunat el Martinenc, que als quinze minuts de la segona part pogué apuntar-se, per mitjà de Xifreu, el gol que li valgué la victòria.

A principis del partit dominà el Martinenc, qui portà a terme una sèrie de ben combinats atacs; estigué a punt de marcar en ocasió d'una tramesa de Cases a Xifreu, que aquest rematà fortament, però Florenza, que fou un dels millors jugadors del Badalona, deturà segur. La lluita seguí després molt igualada i a tot t en. Aclarí la defensa martinenca tots els atacs iniciats per la davantera del Badalona, i prova d'aquesta igualtat de forces fou el resultat del marcador, que assenyalava 0 a 0 en finir els primers quaranta cinc minuts.

A la segona, en canvi, dominà al principi lleugerament el Martinenc qui obtingué l'únic gol de la tarda per mitjà de Xifreu, que fou un dels millors jugadors. Després reaccionà el Badalona, que es llançà fortament a l'atac, per tal d'obtenir l'empat, però Uriach, molt segur, impedí tot intent de perforació de la seva porta. En conseqüència, acabà el partit amb la victòria del Martinenc per la mínima diferència.

El senyor Vilalta cuidà de l'arbitratge amb tota imparcialitat, i els equips s'arrenglerаren així : *Badalona.* Florença, Borràs, Martín, Espuny, Bosc, Josa, Betancourt, Castro (aquests dos jugadors permutaren els llocs a la segona part, per lesió de Castro), Campabadal, Forgues i Berruezo. *Martinenc* : Uriac, Cros, Vinyes, Altés, Rosalenc, Sibeques, Vila, Besoli, Jover, Xifreu i Cases.

Els millors del Martinenc foren: Uriac, Vinyes i Xifreu, i del Badalona, Berruezo, Florença, Borràs i Bosc. — *Prats.*

CICLES LÀZARO
RAMBLA DE CATALUNYA, 106

Els amistosos

RIPOLLET, 3; SANTBOIA, 1

Amb caràcter amistós lluitaren al camp del Ripollet els dos equips abans esmentats. Triomfà el primer per 3 a 1, el qual dominà en un encontre entretingut. Cases, a la primera part, ha marcat dos gols, i a la segona, Sànchez ha apuntat novament.

Mitjançant un freequic llançat per Capdevila, el Santboià aconseguí l'únic punt per al Santboià, a la segona part.

Arbitrà l'encontre un àrbitre amador. Pel Santboià s'arrenglerаren: Montserrat, Petit, Mas, Vegué, Samsó, Ventura, Mongrell, Tomàs, Capdevila, Sospedra i Castanera. Pel *Ripollet*: Fàbregues, Campamà, Maranges, Simon, Sans, Domènec, Raimundo, Sànchez, Cases, Borràs i Morató.

TERRASSA, 0; MANRESA, 1

Al camp del Pujolet se celebrà un partit, amb motiu de la Festa major de Manresa, entre l'equip local i el Terrassa. L'encontre ha estat molt ben jugat per ambdós bàndols. Hi aconseguí una justa victòria l'onze local, per mitjà de Vilanova. Arbitrà el senyor Font, i els equips foren: *Terrassa* : Llopis, Marquès, Bartomeus, Castro, Recasens, Cadafalc, Valls, Broto, Roig, Losada i Aratells. *Manresa* : Corrons, Batlle, Prat, Sengràs, Griera, Costa, Sanmiquel, Bertran, Massó, Sala i Vilanova.

CASAL DELS ESPORTS, 2
U. S. DE GRACIA, 0

Ahir al matí tingué lloc un partit, al camp de la U. E. de Gràcia, entre el propietari del terreny i el primer equip del Casal dels Esports. Aquest partit fou jugat a un tren formidable; i en ell els dos equips demostraren una bona qualitat de joc. Els gols foren manats per Piñol i Lladó.

L'equips guanyador era integrat per Alemany, Saun, Juan, Amal, Jacob, Piñol, Palacios, Lladó, Mestres, Montero i Hilario.

* * *

Els propers dies 1 i 4 de setembre el primer equip del Casal es traslladarà a Torà i Arenys de Munt, per celebrar partits amb els respectius de cada localitat.

CASA DE CARITAT
SERVEI PÚBLIC DE POMPES FÚNEBRES
DIRECCIÓ I OFICINES : Edifici de la Casa de Caritat, carrer de Torres Amat, 8 (prop de la Plaça de Sepúlveda). Telèfons 16524, 16525 i 16526.
SUBCENTRALS : Carrers de la Creu Coberta, 91 (Telèf. 33761) i Clot, 80 (Telèfon 50461).
SUCURSALS : Sarrià, Carrer Major, 49. Telèf. 73632. Poble Nou, Passeig del Triomf, 17. Telèf. 52012. Sant Andreu, carrer de Sant Andreu, 221. Telèfon 51051. Les Corts, Plaça del Centre, 4. Telèf. 33471.
BADALONA : Ral, 110. Telèf. 87 B.
HOSPITALET : Central, carrer de Laureà Miró, 60 (Telèf. 33). Sucursals, carrers de Progrés, 61 (Telèf. 31227), i Pi i Margall (Telèf. 31226).
SANTA COLOMA DE GRAMANET : Anselm Claver, 13.

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte